

VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„Keressük a legszebbet, merjük a legnagyobbat.”

Vajda Péter

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS.....	5
1.1. EVANGÉLIKUS ISKOLÁNK NEVELÉSI ALAPELVEI, CÉLJAI	5
1.2. HELYZETELEMZÉS.....	6
1.3. AZ ISKOLA ADATAI.....	8
2. AZ ISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI	17
2.1. ISKOLÁNK MÚLTJÁRÓL.....	17
2.2. AZ ISKOLA TÁRGYI FELTÉTELEI, ESZKÖZELLÁTOTTSÁGA.....	18
2.3. AZ ISKOLA TANTESTÜLETE, SZEMÉLYI FELTÉTELEI	20
2.4. A TANULÓK ÖSSZETÉTELE.....	21
3. AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓMUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	23
3.1. AZ EVANGÉLIKUS ISKOLA TEOLÓGIAI-PEDAGÓGIAI ALAPVETÉSE.....	23
3.2. ERKÖLCSI ELVÁRÁSOK ISKOLÁNKBAN	25
3.2.1. <i>Erkölcsei elvárások tanárainktól.....</i>	25
3.2.2. <i>Erkölcsei elvárások a tanulókkal szemben</i>	25
3.2.3. <i>Erkölcsei elvárások a szülőktől</i>	26
3.3. NEVELÉSI - OKTATÁSI CÉLOK, MÓDSZEREK.....	27
3.3.1. <i>Kitűzött oktatási célok</i>	27
3.3.2. <i>Alkalmazott nevelési és oktatási eljárások, eszközök.....</i>	28
3.3.3. <i>A pedagógusok helyi feladatai.....</i>	31
3.3.4. <i>Az osztályfőnök feladatai és hatásköre</i>	32
3.4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	33
3.5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	36
3.6. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI MUNKA	38
3.6.1. <i>Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő feladatok.....</i>	38
3.6.2. <i>Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....</i>	41
3.6.3. <i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása</i>	42
3.6.4. <i>Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenysége.....</i>	43
3.6.5. <i>Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....</i>	44
3.6.6. <i>Tehetséggondozás.....</i>	45
3.6.7. <i>Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések, elvek.....</i>	46
3.7. TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEK ÉS FOGLALKOZÁSOK	46
3.8. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	49
3.8.1. <i>A tanulókkal való együttműködés</i>	49
3.8.2. <i>Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....</i>	49
3.8.3. <i>A szülőkkel való együttműködés.....</i>	50
3.8.4. <i>Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei, teendői:</i>	51
3.9. ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM, ELSŐSEGÉLY NYÚJTÁSI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK RENDJE	52
3.9.1. <i>Teljes-körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....</i>	52
3.9.2. <i>Az elsősegély nyújtási ismeretek elsajátításának rendje.....</i>	54
3.10. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM.....	55
3.11. A BELÉPÉS, A TOVÁBBHALADÁS ÉS AZ ÁTJÁRHATÓSÁG FELTÉTELEI	56
3.11.1. <i>Felvétel szabályai</i>	56
3.11.2. <i>A magasabb évfolyamba lépés feltételei</i>	57
3.11.3. <i>Az átjárhatóság feltételei</i>	58
3.12. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK RENDJE.....	58
3.12.1. <i>Tanulmányok alatti vizsgák</i>	58
3.12.2. <i>Vizsgaidőszakok.....</i>	58
3.12.3. <i>Vizsgára való jelentkezés.....</i>	59
3.12.4. <i>A vizsgák előkészítése</i>	59
3.12.5. <i>A vizsgák lebonyolítása</i>	59
3.12.6. <i>A tanulmányok alatti vizsgák évfolyamonként és tantárgyanként megfogalmazott követelményei</i>	60
3.12.7. <i>A különböző tantárgyak vizsgái.....</i>	60
3.12.8. <i>A vizsgák értékelése.....</i>	61

VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAM

3.13. AZ ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS FORMÁI, SZEMPONTJAI ÉS ELJÁRÁSAI, AZ ÖNÉRTÉKELÉS RENDSZERE	61
3.13.1. A pedagógusok munkájának ellenőrzése	61
3.13.2. A tanulók ellenőrzésének, értékelésének és minősítésének tartalma és formái	62
3.14. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉSE.....	68
4. HELYI TANTERV	73
4.1. AZ OKTATÁS TARTALMA – PRIORITÁSOK	73
4.2. AZ OKTATÁS SZERKEZETE - SPECIALITÁSOK.....	77
4.3. ÓRAHÁLÓK	79
4.3.1. A 2020-2021-es tanévtől kifutó rendszerben alkalmazott órahálók (2022-2023-as tanévig) – 2023.09.01-től hatályon kívül	79
4.3.2. A 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben alkalmazott órahálók	84
4.3.3. Választható tárgyak, specialitások	86
4.3.4. Az egyes tantárgyak tartalmi követelményei és a továbbhaladás feltételei	89
4.4. A TANKÖNYVEK, TANULÁSI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	89
4.4.1. A kiválasztás elve.....	89
4.4.2. A tankönyvekkel, jegyzetekkel, munkafüzetekkel, tanulási útmutatókkal kapcsolatos elvek	89
4.4.3. A szülő tájékoztatása	90
4.4.4. Taneszköz beszerzése	90
4.5. VÁLASZTOTT TANTÁRGYAK, PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI.....	90
4.5.1. Idegen nyelv.....	90
4.5.2. Hittan.....	91
4.5.3. Művészetek.....	91
4.5.4. Emeltszintű érettségire felkészítő tárgyak és egyéb választható tárgyak.....	91
4.6. CSOPORTOK SZERVEZÉSI ELVEI	92
4.7. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS.....	92
4.7.1. Mindennapos testnevelés megszervezése	92
4.7.2. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	93
4.8. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA.....	94
4.8.1. Felkészítés az érettségi vizsgára	94
4.8.2. A középszintű érettségi vizsga témakörei, vizsgakövetelményei	94
5. LEGITIMÁCIÓ	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
6. MELLÉKLETEK	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
1. SZÁMÚ MELLÉKLET: TANTÁRGYAK TARTALMI KÖVETELMÉNYEI ÉS A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI (2020NAT)	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
2. SZÁMÚ MELLÉKLET: ÖNÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT.....	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.

1. Bevezetés

Jelen dokumentum iskolánk szakmai stratégiai programja. Deklarálja a nevelésnek, a tanítás-tanulás folyamatának pedagógiai elveit, céljait, feladatait, a működés feltételeit. Átfogja az iskola működésének minden területét. Bemutatja elképzeléseinket a szakmai munkáról, a nevelés – oktatás folyamatáról. Feltárja kapcsolódásainkat az evangélikus közösséghez és a régióhoz, melyben intézményünk működik.

1.1. Evangélikus iskolánk nevelési alapelvei, céljai

Intézményünk világnézetileg elkötelezett. Működésének kereteit - az állami elvárásoknak, hazánk Alaptörvényének, egyéb neveléshez-oktatáshoz kapcsolódó törvényeknek megfelelően - keresztény értékrendre építve a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényei határozzák meg, mely a közoktatási intézmények célját a következők szerint fogalmazza meg:

„Az evangélikus egyház közoktatási intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, - a lehetőséghez képest saját egyházuk segítségével is - nevelje. Minden tanulóját az érvényes állami közoktatási törvényben megfogalmazott oktatási cél kitűzésének megfelelően oktassa, és az egyes intézménytípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.” (MEE Törvényei VIII. tv. 19. §)

A szülők, keresztszülők a gyermek keresztelesekor ígéretet tesznek, hogy úgy nevelik és neveltetik őt, hogy „felnövekedvén, hitéről maga, önként tegyen vallást a gyülekezet előtt”. Az egyházi iskola jó lehetőség az egyház küldetésének és a szülők-keresztszülők fogadalmának teljesítésére. Sajátos értékrendjével és módszereivel részt vállal a különböző szemléletű iskolák kulturális párbeszédében, elősegíti, hogy a szülők gyermekük számára megválaszthassák azt az iskolát, amelyik legjobban megfelel a nevelési elképzeléseinek.

A Magyarországi Evangélikus Egyház küldetéséhez és hagyományaihoz tartozik, hogy közoktatási intézményeket tart fenn. Iskolánk az evangélikus oktatási intézmények sorát kívánja erősíteni, gazdagítani. Erre a múlt kötelez és eligazít. Tanárai, tanulói, diákjai sok dicsőséget szerezve, beírták nevüket a történelembe. Nemcsak a városnak, de a hazának is hasznos tagjaivá lettek. Évszázadok alatt sok gonddal, nehézséggel és vesződéssel járt az iskolák fenntartása, de elődeink soha nem tettek le róla. Az egyház megbízható patrónusnak bizonyult, hiszen saját egyháztagjainak gyermekeit neveltette intézményeiben.

Több mint 200 éves intézményünk célja, hogy tanulóit teljes és kiegyensúlyozott, harmonikus keresztyén emberré nevelje, aki képes felelősséget vállalni önmagáért és másokért, aki képes távlati célokért, értelmesen dolgozni és tanulni, és akiben megvan a képesség és a hajlandóság az új erőpróbákkal való szembenézésre.

A mai világban kulcsfeladat, hogy megtanítsuk diákjainkat eligazodni az információk özönében. Segítsük megtalálni, saját tudásukba beépíteni mindazt, amire életük során szükségük lesz. Egyre nagyobb értéke van annak, ha valaki többször meg tudja tudását újítani, át tudja látni, új helyzetekben képes a megtanultakat alkalmazni.

A szarvasi evangélikus gimnázium célja az egyházi és a köznevelési törvényeknek megfelelően olyan diákok nevelése, akik a 21. század kihívásainak a keresztyén értékrend alapján akarnak megfelelni.

Az Evangélikus Egyház oktatási intézményei a Biblia szellemében, a lutheri tanítások szerint és évszázados iskoláztatási hagyományaihoz híven nevelik tanulóikat. Vállalják a felekezeti elkötelezettséget, de – az ökumenizmust szem előtt tartva – nyitottak más keresztyén egyházak felé is. Beiratkozáskor a fenntartó kérésére nyilatkozatot kérünk a felekezeti hovatartozásról.

1.2. Helyzetelemzés

Iskolánk lehetőséget kapott az evangélikus egyházi fenntartásba való visszatérésre. Szorosan együttműködve a városban működő másik evangélikus intézménnyel ez lehetőséget kínál az általános iskolában tanuló diákok számára, hogy tanulmányaikat egységes nevelési és oktatási elvek mentén az iskolakezdéstől az érettségiig folytathassák.

A gimnáziumi osztályok sokszínűsége kiváló lehetőség arra, hogy a tanulók az érdeklődésüknek, képességeiknek legmegfelelőbb továbbtanulási lehetőséget választhassák. Az *általános tantervű 4 évfolyamos* gimnázium lehetőség azoknak a tanulóknak, akik egy hagyományos képzési rendű gimnáziumban kívánják folytatni és befejezni tanulmányaikat.

Képzési rendszerünket végigkíséri a *hittanoktatás*, mely nevelő munkánknak egyik legfontosabb támasza. *A hitéletre nevelés átszövi az intézmény mindennapjait.* Áhítatok, reggeli imák, csendes napok, egyházi ünnepeink közös ünneplése, istentiszteletek egészítik ki a hagyományos iskolai mindennapokat. A lelki nevelés vezetése *iskolalelkészünk* feladata, akinek irányításával iskolánk tanulói és dolgozói közössége sajátos iskolai gyülekezetté alakulhat. Az iskola életében meghatározó szerepet játszanak egyházunk lelkészei, különösen

azok, akik a környék evangélikusságának vezetői. Intézményünk a Déli Egyházkerületben, a Nyugat Békési Egyházmegye területén fekszik. Ennek a területnek az evangélikus lakossága igen jelentős, így az intézmény az itt élő családok számára jó lehetőséget kínál gyermekeik neveltetésére. Iskolánk minden keresztyén hitű család számára nyitott, így hittanoktatásunkban, és a hitélet gyakorlásában is ökumenikus szellemben kívánunk dolgozni. Katolikus tanulóink számára katolikus hittanoktatást, református tanulóink számára református hittanoktatást biztosítunk.

Gimnáziumi képzésünkben kiemelt hangsúlyt kívánunk adni a *természettudományos tárgyak, angol és a német nyelv, valamint az informatika oktatásának*. Ennek alapjait, már az általános iskola jól működő tehetséggondozó programja is megalapozza.

Evangélikus egyházi hagyományaink és kapcsolataink a német nyelv oktatásának hagyományait erősítik. A *német nyelv* oktatásában együttműködve más intézményekkel, és az egyház által biztosított partnerkapcsolatok segítségével, korábbi testvériskolai kapcsolataink erősítésével szeretnénk egy az általános műveltséget kiegészítő, megalapozó nyelvtudás birtokába juttatni tanulóinkat. Az *angol nyelv* mellett szeretnénk a *szlovák nyelv* tanulásának lehetőségét is biztosítani, különös tekintettel a város és a régió nemzetiségi hagyományaira, illetve a helyi szlovák iskolával való szorosabb együttműködés kialakítására.

A dráma és művészetek iránt érdeklődő diákok számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy meghatározott órakereten belül szakszerű képzéssel fejlesszék képességeiket.

1.3. Az iskola adatai

Vajda Péter Evangélikus Gimnázium Szarvas, Kossuth Lajos u. 43.

Alapító okirat: 143/1/2020. (XII.2.) országos presbitériumi határozat alapján,

Alapító okirat kelte: 2020.12.02.

A Békés Megyei Kormányhivatal 2020. december 17-én kelt határozatával módosítást elfogadta.

A Magyarországi Evangélikus Egyház (székhelye: 1085 Budapest, Üllői út 24.) Országos Presbitériuma a **Vajda Péter Evangélikus Gimnázium** alapító okiratát a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint a belső egyházi szabályok szerint, az egyház intézményeiről szóló 2005. évi VIII. törvény rendelkezései szerint – módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva – a következők szerint határozza meg:

1. Intézmény neve:	Vajda Péter Evangélikus Gimnázium
2. Intézmény OM azonosítója:	201676
3. Intézmény feladatellátási helye, székhelye:	2014. augusztus 31-ig:
5540 Szarvas, Vajda P. u. 20.
2014. szeptember 1-től:
5540 Szarvas, Kossuth Lajos u. 43.
4. Intézmény alapítása:	
Alapító neve, székhelye:	Magyarországi Evangélikus Egyház
1085 Budapest, Üllői út 24.
Alapítás éve:	2012.
Alapításról szóló határozat száma:	Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának 12/2012. (II.24.) határozata
5. Fenntartó és működtető neve, székhelye:	Magyarországi Evangélikus Egyház
1085 Budapest, Üllői út 24.
6. Intézmény felügyelete	
Felügyeleti szerv:	Magyarországi Evangélikus Egyház
1085 Budapest, Üllői út 24.

**VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAM**

A Magyarországi Evangélikus Egyház az intézmény feletti szakmai, törvényességi és gazdasági felügyeletet az egyházi törvényben meghatározottak szerint látja el.

Az intézmény feletti törvényességi felügyeleti jogkört gyakorol:

Békés Megyei Kormányhivatal
(5600 Békéscsaba, József Attila u. 2-4.)

7. **Az intézmény illetékességi és működési köre:** országos
8. **Intézmény típusa:** Gimnázium
Az intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működik.
9. **Az intézmény jogállása:** Önálló jogi személyként működő egyházi fenntartású köznevelési intézmény (Ehtv. 12. § (1) bekezdés szerinti belső egyházi jogi személy), amely fenntartójától elkülönült költségvetéssel rendelkezik.
10. **Az intézmény munkarendje:** nappali
11. **Felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám összesen:** 360 fő
12. **Évfolyamok száma gimnázium:** Általános műveltséget megalapozó, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás
13. **Intézmény alapfeladata:**
- 360 fő gimnáziumi nevelés-oktatás 9-12. évfolyam
- ebből 20 fő
a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása
Az intézmény alapfeladatában elláthatja a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi (ezen belül:

VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAM

végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok), érzékszervi (ezen belül: látássérült – gyengénlátó, hallássérült – nagyothalló, hallásukat műtéti úton helyreállított/létrehozott hallássérült), pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (ezen belül: diszlexia, diszortográfia, diszkalkulia, diszgráfia és diszpraxia, kevert specifikus tanulási zavarok; hiperaktivitás és figyelemzavar; szocioadaptív folyamatok zavarai) tanulók nevelését, oktatását.

Általánostól eltérő program nevelés, oktatás: Az intézményben vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett nevelés folyik.

Ellátott tevékenységek	85.20	Alapfokú oktatás
TEAOR és	85.31	Általános középfokú oktatás
szakfeladatrend	85.59	Máshova nem sorolható egyéb oktatás
szerint:	85.60	Oktatást kiegészítő tevékenység
	86.90	Egyéb humán-egészségügyi ellátás
	89.01	Esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód megvalósulását célzó tevékenységek
	89.05	Egyéb közösségi, társadalmi tevékenység támogatása
	56.29	Egyéb vendéglátás
	68.20	Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
	81.10	Építményüzemeltetés
	85.51	Sport, szabadidős képzés
	85.52	Kulturális képzés
	91.01	Könyvtári, levéltári tevékenység
	93.12	Sporttevékenység és támogatása
	94.91	Egyházi tevékenység
	092211	Nappali rendszerű gimnáziumi oktatás (9-12. évfolyam) Gimnáziumi felnőttoktatás (9-12. évfolyam)
	092212	Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű gimnáziumi oktatása (9-12. évfolyam)
	092221	Középiskolai tanulószobai nevelés
	092222	Sajátos nevelési igényű középiskolai tanulók tanulószobai nevelése
	095020	Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás M.n.s. egyéb felnőttoktatás
	096020	Iskolai intézményi étkeztetés
	095020	Sport, szabadidős képzés Kulturális képzés
	074032	Ifjúság-egészségügyi gondozás

**VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAM**

- 107080 Az egyenlő bánásmód megvalósulását célzó általános tevékenységek és programok
- 082042 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
- 081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása
- 081044 Fogyatékossággal élők iskolai, diáksport-tevékenysége és támogatása

**Vállalkozási
tevékenység:**

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.

- 14. Gazdálkodással összefüggő jogosítványok az intézmény gazdálkodási besorolása:**

Önállóan működő és gazdálkodó intézmény.

- 15. A feladatellátást szolgáló vagyon az intézmény alapításakor rendelkezésre bocsátott alapítói vagyon összege:**

Alapítói vagyon nem került átadásra.

Összetétele:

Ingtalan:

funkció: köznevelési intézmény

2014. aug.31-ig:

HRSZ: 32

5540 Szarvas, Vajda

alapterület: 7226 m²

Péter u. 20.

beépített terület: 2921 m²

ebből az intézmény használatában: 2508 m²

tulajdonos: Szarvas Város Önkormányzata

funkció: köznevelési intézmény

2014. szept. 1-től:

HRSZ: 3450

5540 Szarvas,

alapterület (beépített): 4549.87 m²

Kossuth L. u. 43.

tulajdonos: Szarvas Város Önkormányzata

Ingó vagyon:

Megállapodás szerinti eszközök térítés nélküli átadása az alapítást követően.

- 16. A vagyon feletti rendelkezési joga:** Az intézmény tulajdonában álló eszközökkel (ingatlan, ingó) önállóan rendelkezik.
A feladatellátáshoz rendelkezésre bocsátott eszközökkel (ingatlan, ingó) az eszközátadásra vonatkozó megállapodás alapján, az abban rögzített feltételekkel rendelkezik.
- Rendelkezés a vagyonról az intézmény megszűnése esetén:** Átalakulás során történő megszűnés esetén az átalakulásra vonatkozó megállapodásban rögzítetteknek megfelelően.
Egyéb esetben:
A feladatellátáshoz rendelkezésre bocsátott vagyon – az erre vonatkozó szerződésre is tekintettel – a tulajdonoshoz kerül vissza. Az intézmény működése során megszerzett vagyon, a működés során keletkezett követelések és kötelezettségek a fenntartóra száll át.
- 17. Az intézmény képviseleti rendje:** Az intézményt az intézmény vezetője képviseli.
- 18. Az intézményvezető megbízásának rendje:** Az intézmény vezetőjét az intézmény fenntartója bízza meg a hatályos jogszabályi előírások és a Magyarországi Evangélikus Egyház belső szabályozása szerinti, az Egyház intézményeiről szóló 2005. évi VIII. törvényben meghatározott eljárás szerint, öt évre.
- 19. Intézményvezető jogállása:** Az intézmény vezetője az intézmény pedagógus munkakörben, határozatlan időre, teljes munkaidőre foglalkoztatott alkalmazottja. Az intézményvezető felett a munkáltatói jogokat a fenntartó gyakorolja.
- 20. Intézményben foglalkoztatottak jogviszonya:** Az intézményben foglalkoztatottak jogviszonyára a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a pedagógus munkakörben, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak és a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak esetében a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII.30.) Korm. Rendelet vonatkozó rendelkezései, továbbá az egyházi törvényben meghatározott szabályok irányadóak, figyelembe véve a Szarvas Város Önkormányzata és a MEE Országos Presbitériuma által megkötött megállapodásban rögzítetteket is. Egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszonyra a Polgári törvénykönyv rendelkezései az irányadóak.

**VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAM**

Id. 12: 4-132/2020

2020 DEC 18

**BÉKÉS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL**

Ügyiratszám: BE/08/958-2/2020. Tárgy: Működési engedély módosítása
Ügyintéző: Szabó Katalin Hiv. sz.: -
Telefon: (66) 795-617 Melléklet: -

HATÁROZAT

A Békés Megyei Kormányhivatal mint köznevelési feladatokat ellátó hatóság nevében a **Magyarországi Evangélikus Egyház** (székhely: 1085 Budapest, Üllői út 24., képviseli: Krámer György országos irodaigazgató) fenntartásában működő **Vajda Péter Evangélikus Gimnázium** (székhely: 5540 Szarvas, Kossuth u. 43.; OM azonosító: 028384) elnevezésű köznevelési intézmény **működési engedélyét jelen határozat véglegessé válásának napjától, a levelező munkarendű felnőttoktatás alapfeladat törlését és az évfolyamok számában bekövetkezett változást 2021. július hó 1. napjától félkövér és dőlt betűkkel szedett részekkel az alábbiak szerint**

módosítom.

A köznevelési intézmény neve: Vajda Péter Evangélikus Gimnázium
Székhelye: 5540 Szarvas, Kossuth Lajos u. 43.
OM azonosító száma: 201676
Adószáma: 18293467-2-04
Ellátott köznevelési alapfeladatok: gimnáziumi nevelés-oktatás,
a többi tanulóval együtt oktatható sajátos nevelési igényű
tanulók iskolai nevelés-oktatása
**Alapítójának, fenntartójának neve,
székhelye:** Magyarországi Evangélikus Egyház
1085 Budapest, Üllői út 24.
Típusa: gimnázium
**Legmagasabb felvehető
tanulólétszám összesen:** 360 fő
Az oktatás munkarendje: nappali rendszerű
Az iskolai évfolyamok száma: **9-12. évfolyam**
**A tanulóétkeztetés ellátásának
módja:** gazdasági társasággal kötött megállapodás alapján
**A köznevelési intézmény
gazdálkodásának módja:** önállóan gazdálkodó

Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális, Gyámügyi és Oktatási Osztály 5600 Békéscsaba, József Attila utca 2-4., Pf.:
389. Telefon: (+36 66) 795-622 Fax: (+36 66) 622-001 E-mail: gyamhivatal@bekes.gov.hu Honlap:
www.kormanyhivatal.hu/hu/bekes KÉR-azonosító: KHIV BEK GYIF SZGYOO, Hivatali kapu: BEMKH GYIF, KRID: 725774741

Feladat-ellátási helyek, az ellátott köznevelési alapeladatok megnevezése, továbbá a legmagasabb felvehető tanulólétszám:

Székhely: 5540 Szarvas, Kossuth Lajos u. 43.

Alapeladatok: - gimnáziumi nevelés-oktatás: 360 fő
- amelyből a többi tanulóval együtt oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelés-oktatása **20 fő**

A nevelésben, oktatásban részesíthető sajátos nevelési igényű tanulók köre:

az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékosok, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékosok, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A kérelmező teljes személyes illetékmentességben részesül.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel, ezért annak viseléséről nem rendelkezem.

Döntésem a közléssel válik véglegessé.

A döntés ellen a Szegedi Törvényszékhez (6720 Szeged, Széchenyi tér 4. szám) címzett kereseti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással a teljes személyes illetékmentességére vonatkozó nyilatkozatával együtt a működést engedélyező hatósági feladatkörben eljáró Békés Megyei Kormányhivatalhoz (5600 Békéscsaba, Derkovits sor 2. szám) a közléstől számított harminc napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A jogi képviselő nélkül eljáró ügyfél a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet, állam, önkormányzat, költségvetési szerv az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás (IKR rendszer használata, elérhető az e-kormányablak.kh.gov.hu oldalon) igénybevételével köteles benyújtani a keresetlevelet a hatóság hivatali kapujára (BEMKH GYIF). Ha a kereseti kérelmet az ügyfél jogi képviselője nyújtja be, köteles az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint eljárni. Az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait kell megfelelően alkalmazni. A keresetlevelet a benyújtástól számított harminc napon belül kell az ügy irataival együtt a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz továbbítani. Ha a keresetlevél azonnali jogvédelem iránti kérelmet is tartalmaz, a keresetlevelet a benyújtástól számított öt, többfokú közigazgatási eljárásban hozott cselekmény, illetve a járási hivatal eljárása esetén - a benyújtástól számított három napon belüli felterjesztést követően - nyolc napon belül kell az ügy irataival együtt a bírósághoz továbbítani. A közigazgatási szerv az ügy iratait továbbítás helyett a bíróság számára elektronikusan hozzáférhetővé teszi, ha az ehhez szükséges informatikai feltételek rendelkezésre állnak. Ha a bíróság a jogsértést - a kereset alapján vagy hivatalból - megállapítja, a közigazgatási cselekményt megváltoztathatja, megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése vagy hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi, a közigazgatási szervet marasztalja.

INDOKOLÁS

2020. december 15. napján a fenntartó működési engedély módosítása iránti kérelmet nyújtott be hatóságomhoz, mert a Vajda Péter Evangélikus Gimnázium elnevezésű köznevelési intézmény alapító okirata módosításra került, amely korábban nem tartalmazta sem a köznevelési intézménybe felvehető maximális gyermek- és tanulólétszámot alapfeladatonkénti megosztásban, sem iskolatípusonként az évfolyamok számát. Továbbá a fenntartó kérelmezte a levelező munkarendű felnőttoktatás törlését.

A kérelem mellékleteként a fenntartó benyújtotta a köznevelési intézmény módosított alapító okiratát, fenntartói határozatának kivonatát, amelyben az alapító okirat módosításáról döntött, nyilatkozatát a teljes személyes illetékmentességről, valamint aláírási címpéldányát.

Az előterjesztett dokumentum vizsgálata során megállapítottam, hogy módosított alapító okirata a jogszabályban előírtnak megfelelt.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 21. § (3) bekezdés f) pontja értelmében a módosított alapító okiratban feltüntetésre került a maximális tanulólétszám alapfeladatok szerinti bontásban, amely létszámokat a működési engedélyben feltüntettem.

Továbbá a fenntartó kérelmének helyt adva a levelező munkarendű felnőttoktatás alapfeladatot töröltem.

A fenntartó az alapító okiratot a gimnáziumi évfolyamok tekintetében is módosította, a 8 osztályos gimnáziumi évfolyamokat törölte, mert ez a fajta képzés nem működik a köznevelési intézményben. Továbbá a 13. évfolyamot törölte és a jogszabálynak megfelelő 9-12. évfolyamra javította.

A fentiekre tekintettel a köznevelési intézmény működési engedélyének módosításáról döntöttem.

A határozat az Nkt. 23. § (6) bekezdésén alapult, megfelelő az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdésében, valamint a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 40. § (2) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeknek.

A kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv) 5. § (1) bekezdésének e) pontja, illetve az Itv. 5. § (2)-(3) bekezdései szerint megtett nyilatkozata alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért mentesül a közigazgatási hatósági eljárási illeték megfizetése alól.

Hatóságom az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett arról, hogy az eljárás során az Ákr. 124. § szerinti eljárási költség nem keletkezett.

A döntés elleni jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a közigazgatási perről szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az Ákr. 114. §-án, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdésén és a 13. § (1) bekezdésének b) pontján, a 39. § (1)-(2) bekezdésein, a 40. § (1) bekezdésén, valamint a (1) bekezdésének (a)-(c) pontjain alapult. A keresetlevél elektronikus benyújtására vonatkozó tájékoztatás a Kp. 28. § (1) bekezdésén és a Kp. 29. § (1) bekezdésén alapult. A teljes személyes illetékmentességről szóló tájékoztatást az Itv. 5. § (1)-(2) bekezdései alapján adtam.

VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI PROGRAM

A hatóság döntésének véglegessége az Ákr. 82. § (1) bekezdésén alapult.

A hatásköröm és illetékességem a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésén, a Kormányrendelet 38/A. § (1) bekezdésén, valamint az Nkt. 23. § (1), (6) bekezdésein alapult.

Békéscsaba, 2020. december 17.

Dr. Takács Árpád
kormány megbízott
névében és megbízásából:

2. Az iskola működésének általános jellemzői

2.1. Iskolánk múltjáról

Az evangélikus egyházmegyei gyűlés 1802. május 19-én ült össze az Ótemplomban, és kimondta a gimnázium megalapítását. Az iskola tanítási tervezete latin nyelvű bölcsészeti-teológiai irányzatú, helyhiány miatt nem Szarvason, hanem Mezőberényben kezdte meg működését.

Az Szarvasra áttelepítés lehetőségét teremtette meg, hogy Tessedik Sámuel iskolája megszűnt, épülete üresen állt, gr. Bolza József komoly adományt ajánlott fel a gimnázium működtetésére: 280 hold szántót, 25 hold botanikus kertet és 2 szárazmalmot. A földesúri adományokat követte az evangélikus egyház adománya, eladva a mezőberényi épületeket, ezek összegét fordították az iskola fejlesztésére.

Az 1843-ban kezdődő korszakot nevezzük Vajda Péter korának. Intézkedései megerősítették az iskola tekintélyét: megfelelően képzett és emberi tartású tanári gárdát „toborzott”, bevezette a szakrendszerű tanítást, könyvtárat szervezett, ösztöndíjakat alapított, megszüntette a testi fenyítést, nagyobb teret kapott a természettudományok tanítása, önképző társaságot szervezett. 1846. február 10-én bekövetkezett halála nagy veszteség volt.

Az 1861/62-es tanévben (Magyarországon 1851-ben) Szarvason megtartották az első érettségi vizsgát. A mienk volt a környék egyetlen evangélikus nyolcosztályos főgimnáziuma, a többi csak négy, vagy hatosztályos és ezeknek tanulói a hiányzó két vagy négy évet itt járták, mert csak itt tehettek érettségi vizsgát.

A kiegyezés után fellendülés következett: gyarapodott a könyvtár, a szertárak felszereltsége, 1861/62-es tanévtől elkezdődött a tanítóképzés is. Az állami tantervet, ami kötelező volt minden államilag támogatott iskolában, Szarvason 1895-ben vezették be.

1948. június 30-án kimondták az egyházi iskolák államosítását. Ezt követően iskolánk élete az állami iskolákban megszokott rend szerint folyt, különböző képzések bevezetésére történtek sikeres és kevésbé sikeres kísérletek.

2012-ben történt meg a fenntartóváltás. Ennek során a gimnáziumi képzés visszakerült az Evangélikus Egyház fenntartásába, amellyel iskolánk visszatalált gyökereihez. A fenntartóváltás komoly reményt jelentett arra is, hogy iskolánk újra saját arcát mutatva álljon a szülők és diákok elé.

2012 óta az iskola folyamatosan erősítette saját arculatát. Sajnos fenntartói döntés alapján a 8 évfolyamos gimnáziumi képzés kivezetésre került, így a létszám pótlása komoly feladatot jelentett. Végül sikerült a négy évfolyamos képzéseket úgy megerősíteni, hogy stabilan fenntartható 12 csoportos iskolaszervezet alakuljon ki. Időközben az intézmény 2014-ben a Kossuth utcán álló, szépen felújított iskolaépületbe költözött. Ez szintén sokat segített abban, hogy modern, vonzó környezetben tudjuk fogadni a diákokat.

A felújítással egyidőben kialakításra került Öveges laboratórium nagy lökést adott az intézményben folyó természettudományos képzésnek, és a szélesebb közvélemény előtt is ismertté tette az iskolában folyó munkát.

2.2. Az iskola tárgyi feltételei, eszközellátottsága

Az iskola a korábban megkötött megállapodás alapján 2014. szeptember 1-től az Önkormányzat által felújított Kossuth u. 43. szám alatti épületben kezdte meg működését.

<i>Helyiség</i>	<i>Darab</i>
Osztályterem	12
Váltóterem	2
Egyéni foglalkoztató	1
Fizika szaktanterem+szertár	1
Biológia szaktanterem+szertár	1
Művészetek szaktanterem+szertár	1
Természettudományos laboratórium	1
Nyelvi szaktanterem	1
Informatika szaktanterem	2
Szerverszoba	1
Tanári szoba	1
Titkárság (igazgatói és helyettesi iroda)	1
Ügyviteli helyiségek (gazdaságvezető, pénztár, irattár)	3
Orvosi szoba	1
Porta	1
Stúdió+raktár	1
Tanulói WC	6
Tanári WC	6

Mozgáskorlátozott WC	3
Takarítószerház	1
Büfé	1
Technikai öltöző	1
Raktár	1
Könyvtár	1
Ebédlő, konyha	1
Közlekedő, zsibongó (összesen)	
Iskolai tornaterem	1
Tornaszoba	2
Öltözők	2
Kazánház, műhely	1

Az ingatlan használatba-adásával egyidejűleg az Önkormányzat az Evangélikus Egyház használatába adja az ingatlanban található és az ingatlan rendeltetészerű működéséhez, valamint az ingatlanban működő közoktatási intézmény működtetéséhez szükséges eszközöket, felszereléseket, amelyekről a Felek a birtokba adáskor átadás-átvételi jegyzéket készítenek.

Az iskola eszközellátottsága a az Önkormányzat és a MEE közötti megállapodás alapján biztosított. A rendelkezésre álló eszközök biztosítják a gimnáziumi nevelés megvalósíthatóságát. Rendelkezésünkre állnak digitális eszközök is (aktív táblák, laptopok, projektorok), melyekkel segíteni tudjuk tanulóinknak eligazodását a modern infokommunikációs környezetben, valamint megalapozhatjuk az élethosszig tartó tanulásra való motiváltságot.

A tanulóknak két számítástechnika szaktanterem áll rendelkezésére (60 + 2 gép), továbbá felszerelt szaktantermek.

2014-ben pályázati forrásokból megvalósult iskolánkban egy modern természettudományos laboratórium, az Öveges labor, amely több intézményt kiszolgáló módszertani és tudásközpont. Az együttműködő oktatási intézményekben korszerű és magas szintű természettudományos szemléltetés és tudományszerűsítés valósulhat meg.

2021-ben a tornaterem bővítésre került.

2.3. Az iskola tantestülete, személyi feltételei

A tantestület tagjai a törvény által előírt végzettséggel, többen szakvizsgával rendelkeznek. A tantestület többsége legalább két szakkal rendelkezik, bár van aki, főleg a nyelvszakosak ebből csak egyiket használják. A kollégák közül vannak, akik szerepelnek a vizsgáztatói névjegyzékben, és rendszeresen érettségi elnöki feladatot látnak el, többen mestertanári fokozattal rendelkeznek. Az iskola a kollégák továbbtanulását a lehetőségekhez mérten támogatja anyagi hozzájárulással vagy munkaidő kedvezménnyel.

Az iskola élén igazgató áll, vezetői munkáját egy általános igazgatóhelyettes segítségével végzi. A vezetés kiegészül az iskolalelkésszel, valamint a gazdasági vezetővel. Az iskola lelkiéletét az iskolalelkész vezeti. Az intézmény önálló gazdálkodást folytat, melyet a gazdasági vezető irányít. A szakmai munka vezetése, szervezése munkaközösségek útján történik. Négy munkaközösség működik az iskolában: természettudományi (reál), humán tárgyak munkaközössége, nyelvi és nevelési munkaközösség.

A tantestület zöme tapasztalt, több éve középiskolában tanító pedagógusokból áll, akik sok éves tapasztalattal rendelkeznek az érettségi vizsgára történő felkészítésben. Készek a megújulásra, a változás adta lehetőséggel élve munkájukat új lendülettel folytatni.

Intézményünk nevelőtestületének kialakításában az evangélikus, keresztény nevelés és oktatás iránti elkötelezettség, annak vállalása prioritást képez. Emellett nagy figyelmet kívánunk fordítani kollégáink továbbképzésére, szakmai munkájuk, hivatásuk kiteljesítésére.

Az iskolában folyó nevelőmunkát segítő alkalmazottak:

- gazdaságvezető,
- könyvtáros,
- iskolatitkár,
- gazdasági ügyintézők,
- karbantartók,
- rendszergazda,
- laboráns
- portás,
- takarítók.

2.4. A tanulók összetétele

Az iskola alapító okiratában meghatározott maximális létszáma 360 fő.

A tanulólétszám növelése érdekében célunk a beiskolázási körzet szélesítése.

Iskolánk világnézetileg elkötelezett, de felekezettől függetlenül várjuk, fogadjuk a tanulókat. Tanulóink egy nagy csoportja korábban a Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola tanulója volt, így számukra természetes és folyamatos az átmenet. Érkeznek iskolánkba tanulók olyan településekről is, ahol a katolikus vallás a meghatározó. (pl. Békésszentandrás).

A kezdeti időszakban cél volt az egyházi értékek elfogadása. A tanulók evangélikus, katolikus és református hittan közül választhatnak.

Tagozatos osztályinkban a fő cél a továbbtanulásra való felkészülés, amihez emelt szintű felkészítést is végzünk. Az iskolában működő tagozatok a következők:

- **Emelt nyelvi képzés (angol és német nyelv):** Ebben az osztályban a célunk az emelt számú nyelvi órák segítségével, hogy a tanulók jelentős számban tegyenek közép és felsőfokú nyelvvizsgát. Emellett az emelt szintű nyelvi érettségi felé irányítjuk a tanulókat. Ezeket a célokat a tanítási órákon kívül számos program segítségével kívánjuk még elérni. Külföldi utazások (partneriskolákba, pályázatos keretekben, önköltséggel), idegen nyelvű szabadidős programok szervezése. A Benkában zajló kéttannyelvű képzéshez kapcsolódóan az emelt szintű képzésen belül létrehozunk egy intenzív csoportot, amelybe azok a tanulók jelentkezhetnek, akik középfokú nyelvvizsgával, vagy annak megfelelő nyelvismerettel érkeznek. Tanév eleji szintfelmérő alapján bármely iskolából érkezőkből a legjobbak kerülhetnek ebbe a csoportba. Számukra második idegen nyelvként a német nyelvet kell választani, mert 10. évfolyam után az angol óraszám csökkenésével a német óraszama jelentősen emelkedik. Így mindkét nyelvből biztosított a nyelvvizsga megszerzése.
- **Matematika emelt szintű képzés:** a matematika tantárgyat emelt óraszámban tanulják a tanulók. Itt elsősorban a műszaki, illetve a gazdasági irányú továbbtanulásra készítjük fel a tanulókat. Ennek megfelelően választhatják 11-12. évfolyamon a fizika és informatika, illetve a történelem tantárgyak emelt szinten tanulását sávos rendszerben.
- **Biológia emelt szintű képzés:** iskolánk hagyományosan működő tagozata, amely az orvosi, gyógyszerész, biológia, környezetvédelem, agrár irányba történő

továbbtanulást segíti elő. A biológiát négy éven keresztül tanulják a tanulók emelt óraszámban. 11-12. évfolyamon ez a kémia vagy fizika tantárgy emelt szintű oktatásával egészülhet ki. A tanórai foglalkozásokat jól kiegészítik a városban működő intézményekkel történő közös programok.(Arborétum, Körös-Maros Nemzeti Park, SZIE Mezőgazdasági Főiskolai Kar)

- **Általános tantervű gimnáziumi osztály:** cél az érettségi vizsga megszerzése, eközben minél több gyakorlati jellegű ismeret átadása és a megfelelő pályaorientálás, továbbtanulás, vagy a sikeres érettségi utáni szakma tanulás.

Továbbá erősíteni szeretnénk iskolánkban az általános művészeti képzést (rajz, ének, hangszeres zene), elsősorban tanórán kívüli tevékenységek formájában és a Chován Kálmán Művészeti Alapiskolával való együttműködéssel. Az egyházzenei program keretében biztosított mentori segítség, és a kollégák aktív közreműködése mellett jól működő zenei csoportok dolgoznak, szerepelnek az áhítatokon és iskolai rendezvényeken.

Az egyes képzési formák meghirdetéséről minden évben, az aktuális érdeklődésnek megfelelően döntünk, a fenntartó jóváhagyásával.

Valamennyi tagozatunkon kiemelt fontosságúnak tartjuk az idegen nyelvi képzést. A tanítási órákon kívül minden lehetséges alkalmat igyekszünk tanulóink számára biztosítani az idegen nyelvtanulásra.

Ennek formái:

- Nyelvvizsga előkészítők
- Testvériskolai utazások
- Idegen anyanyelvű oktatókkal való foglalkozások
- Próbanyelvvizsgák szervezése
- Nyelvi versenyek szervezése

3. Az iskolánkban folyó nevelő-oktatómunka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.1. Az evangélikus iskola teológiai-pedagógiai alapvetése

*„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki titeket,
és arra rendeltelek, hogy elmenjetek és gyümölcsöt teremjetek,
és gyümölcsötök megmaradjon”*

(Jn 15, 16)

A Magyarországi Evangélikus Egyházban elköteleztettek vagyunk az oktatási-nevelési küldetésünket szolgáló iskolánk fenntartásában és működtetésében. A Vajda Péter Evangélikus Gimnáziumban csak Krisztusra figyelő Isten-hitünk vezérelhet minket, melynek evangélikus jellegéhez ragaszkodunk. Ennek szellemében az evangélikus iskola legfontosabb egyedi alapjai a következők.

A megközelítés

Az evangélikus iskolában a legfőbb érték az ember, aki Isten teremtménye, kegyelemre szoruló és Krisztusban megmentett egyéniség. Az evangélikus iskolában alapvetően nem a teljesítmény határozza meg az egyes ember értékét. Személyes elköteleződésünk a ránk bízottak iránt nem függ elért tanulmányi eredményeiktől. Ebben az egyén iránti elköteleződésben látjuk a személyiség kibontakoztatásának, az önálló döntésekre való nevelésnek, az igényes tanulmányi munka magas színvonalának kulcsát. Ezért iskolánk arra törekszik, hogy megismerje és elfogadja tanulói teljes személyiségét, és lehetőségeinek távlatát szem előtt tartva végezze napi munkáját. Ennek érdekében a diák-tanár, diák-diák, szülő-tanár és tanár-tanár kapcsolat magas minőségére törekszünk. Figyelünk arra, hogy az oktatás minden résztvevője megfelelő biztatást és bátorítást kaphasson munkája végzéséhez és saját kiteljesedéséhez.

A döntéshozatal

Jézus tanításának és életpéldájának értelmében az evangélikus iskola szándéka személyes emberi kapcsolatok kialakítása. Nem kíván elszigetelődni nehéz helyzetektől sem. Életfolytatásában elsősorban nem a külső szabályok elsődlegesek, hanem az Isten-közeli aktuális döntésekhez ragaszkodik, melyeket nem akar ettől független törvénnyé tenni. Ezt csakis a Jézus Krisztusban való bizalmi közösségben tudja elképzelni. Munkájában ezt az egész

életre szilárd bázist adó bizalmi közösséget igyekszik felébreszteni tanulóiban. Ezért iskolánk olyan egyéni és közösségi élményeket kínál, amely esélyt ad a hit megerősödésére. Diszkréció, védelmet, személyességet nyújtunk tanulóinknak a hit megélésére. Mindenkit saját érési folyamatában látunk. Hitoktatóink, iskolalelkészeink, tanáraink nem hatalmi helyzetből hanem esendő, személyes példaadással segítik ezt.

A Biblia

Az evangélikus iskola a Bibliát alapnak tekinti, mert benne – a múlt- és jelenkor személyes és közösségi tanúságtevői révén – rajzolódik ki Krisztus személye, akin keresztül Isten személyes jelenlétével találkozunk. Emiatt központi kérdésnek tartja az Írással való elmélyült, személyes, bölcs és tudós foglalkozást, a benne olvasottak aktuális megértését, hogy Isten igéje szabjon irányt és mértéket gondolkodásának és cselekedeteinek. Ezért iskolánk minden tanulót eljuttat a magabiztos bibliahasználat szintjére. Tanáraink a Bibliát a technikai használaton és tárgyi ismereteken messze túlmutató forrásként és alapként láttatják, mely Krisztusra mutat, s melyen keresztül Isten keres minket.

A közösség

Az evangélikus iskola Krisztus lelkületével működő gyülekezetté kíván formálódni. A benne alakuló közösség tagjai arra hívottak el, hogy Krisztus tanítványaivá, Isten népévé váljanak. Készek legyenek szeretetben elfogadni a sokféle gondolkodást, irgalmas szeretettel vegyenek részt egymás életében, vállalják a világban való jelenlétet, legyenek készek bűnöket megbocsátani, és járja át őket a jó cselekvésének természetes vágya. Ugyanakkor tanítványaink – ha kell – legyenek képesek felmutatni evangélikus hitüket és képviselni keresztény értékeiket a kor kihívásaiban. Ezért iskolánk nevelőmunkájának középpontjában nem a jótettek halmozása, a tanulmányi versenyek megnyerése vagy a jó magaviselet áll. Amikor tanulóinkat elfogadásra, megbocsátásra, a társadalmi előítéletek elvetésére, a megalázottak és megszomorítottak védelmére neveljük, akkor Krisztus embereiként tesszük ezt. Így segítjük őket az emberi értékek csendes és határozott képviselésére.

3.2. Erkölcsi elvárások iskolánkban

3.2.1. Erkölcsi elvárások tanárainktól

A gyermek nevelése felelősségteljes, életre szóló feladat. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető felnőttekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyeneknek kell lenniük.

A pedagógus legyen nyitott az értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába, hiszen minden pillanatban értéket közvetít. Élete példázza az általa és az iskola által képviselt értékeket, szavai és tettei legyenek összhangban egymással. Vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátaival együtt.

Fontos, hogy minden tanár belső indíttatásból pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen, a diákoknak és kollégáinak tett ígéreteit megtartsa. Konfliktusait szeretettel, emberi módon kezelje, törekedjen megoldásra, tudjon megbocsátani. Családi élete legyen rendezett.

Ezt a feladatot csak magasan képzett, hitükben elkötelezett, gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. Iskolánkban ezért csak olyan tanárok dolgozhatnak – felekezetre való tekintet nélkül – akik elfogadják az iskola evangélikus sajátosságait, tanulmányozzák a Biblia tanításait, munkájuk közben nem tesznek elmarasztaló, sértő megjegyzéseket az egyházra és annak tanítására. Tanítványaikkal együtt részt vesznek az intézmény hitéleti tevékenységében, az egyházi alkalmakon, rendezvényeken segítik a hitoktatók munkáját.

Az iskolában dolgozó, más felekezetű hitoktatók is tartsák tiszteletben egyházunk tanításait és iskolánk rendjét.

Az intézmény vezetőségének meg kell teremtenie azokat a feltételeket, amelyek között a nevelőtestület az elvárások szerint dolgozhat. Fáradoznia kell a szeretetteljes, derűs légkör kialakításán. Egymás elfogadása, tisztelete, a türelem és empátiakészség területén példát kell mutatnia, törődnie kell kollégái szellemi, lelki épségével, gondjaikat, problémáikat kezelni kell. Alkalmat kell teremteni a lelki épülésre, a szakmai tovább fejlődésre, meghatározott rend szerint.

3.2.2. Erkölcsi elvárások a tanulókkal szemben

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, hogy minél jobban megközelítsük azt a személyiség-ideált, amely az emberi kiteljesedésre vezeti a tanulókat. Az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani az egyénre jellemző értékeket is.

A fentieket figyelembe véve az alábbi elvárásainkat fogalmazzuk meg diákjaink felé:

- vegyenek részt az iskolai és a felekezetüknek megfelelő egyházi programokban,
- tiszteletteljesen, kulturáltan beszéljenek a felnőttekkel és egymással,
- alapos, rendszeres és pontos munkát végezzenek,
- a rájuk bízott feladatokat lelkiismeretesen végezzék el,
- a házirendet felelősen tartásuk be,
- vállalják hitüket, és ez fejeződjön ki tetteikben,
- képességeiknek megfelelő eredményeket érjenek el.

3.2.3. Erkölcsi elvárások a szülőktől

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülői társadalom igazolja. Iskolánk igazi keresztyén szellemisége csak akkor születhet meg, ha a szülői ház támogatja az egyházi nevelési elképzeléseket. Ennek érdekében meg kell ismertetni a szülői közösségekkel az iskola szellemiségét, nevelési alapelveit, a szülők jogait és kötelességeit. Foglalkozni kell személyesen a családi problémákkal, alkalmat kell adni arra, hogy a gyakorlatban is megismerjék az intézmény munkáját.

Ugyanakkor elvárható, hogy a szülők elfogadják és tiszteljék az iskolánk evangélikus jellegét, értékrendszerét, nevelési elveit, becsüljék az ott dolgozó pedagógusokat. A családban is próbálják felelősen, a keresztyén értékrend szerint nevelni gyermekeiket. Erkölcsileg, szükség esetén erejükhez mértén anyagilag is támogassák az iskolát. A gyermekekkel kapcsolatos problémáikat beszéljék meg az érintett pedagógusokkal, és közösen keressenek megnyugtató megoldást.

Nevelési céljainkat csak közösen, a családok, az iskola és az egyház segítségével valósíthatjuk meg.

3.3 Nevelési - oktatási célok, módszerek

3.3.1. Kitűzött oktatási célok

Az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, élethosszig tartó tanulásra felkészítő nevelés és oktatás. Ennek legfontosabb céljai:

- a megcélzott értelmiségi pálya ismereteinek elsajátítása,
- a felvételi tantárgyak magas szintű elsajátítása, a kétszintű érettségire való felkészülés,
- az első és második idegen nyelv kerettantervben meghatározott szintjére való eljutás,
- a természettudományos tárgyak kiemelt oktatása,
- a társadalmi nyitottság, érzékenység képességének fejlesztése,
- a kommunikációs képesség fejlesztése.

Az oktatási, képzési követelményeket a Nemzeti Alaptanterv, s az azon alapuló kerettantervek évfolyamonként határozzák meg.

- Általános fejlesztési követelmények, minden egyes műveltségi területen az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülve határozzák meg a követelményeket.

A követelmények a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, elmélyítésére, elsajátítására s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezik a hangsúlyt. Mindezzel a tanulónak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, rutinszerűen, automatizáltan működő készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánják megalapozni.

A követelmények műveltségi területek szerint három részre bontva jelennek meg:

- A tanítandó tananyag, jártasságok, készségek, képességek, beállítódások fejlesztéséhez nélkülözhetetlennek ítélt tartalmak, törvények, elvek, szabályok, elméletek, tételek alapjai.
- A fejlesztési követelmények magukba foglalják a különböző területek eredményes, hatékony döntéseihöz, tevékenységeihöz, teljesítményeihez szükséges felkészültség, hozzáértés alapvető ismerveit.

- Minimális teljesítmény, a tanulók tovább haladásához, tudásuk, ismeretszerzésük, tanulásuk eredményes folytatásához elengedhetetlen ismeretek, jártasságok, készségek, általános képességek alsó szintjei.

3.3.2. *Alkalmazott nevelési és oktatási eljárások, eszközök*

Iskolánk pedagógusai a nevelési módszerek és eszközök megválasztása során külön hangsúlyt fektetnek arra, hogy azok segítsék:

- a.) a keresztyén értékközvetítést,
- b.) a szocializációt,
- c.) a harmonikus személyiségfejlesztést, képességfejlesztést,
- d.) ismeretközvetítést.

A pedagógiai folyamatban jelen kell lennie az ismeretszerzésnek, gyakoroltatásnak-cselekedtetésnek és a példaadásnak egyaránt.

Olyan korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép és értékrendszer kialakítása, mely a tanulókat felkészíti, és alkalmassá teszi saját - természeti és társadalmi - valóságuk viszonyrendszerének megértésére, az aktív cselekvésformák alternatíváinak felismerésére. Az iskola a tudományra, a tudás közösségére akar nevelni a keresztyén hitben, mert ebben látja az emberi igazság, béke és boldogság lehetőségét. Az a hit, mely nem veszi figyelembe a tudományt, elveszti univerzális jellegét. Az a tudomány, mely elszakad a hittől, könnyen öncélúvá lesz, és pusztá hatalomvágynak, igazságtalanságnak eszköze.

A *differenciált tanulás szervezés (egyévre szabott tanulási lehetőség)* megvalósulásához a következő elveket alkalmazza iskolánk:

- olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;

- a nevelési-oktatási folyamatban elősegítjük a tanulók előzetes tudásának, ismereteinek, nézeteinek feltárását, lehetőséget adunk esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit; kihasználjuk a pármunka és csoportmunka lehetőségeit,
- a tanítás során a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálást alkalmazunk: a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- az egyénre szabott tanulási lehetőség biztosításához: személyre szabott feladatok a gyorsabban haladóknak (akár dolgozatnál is), témaválasztás szabadsága önálló munkánál (pl. projektmunka), pármunka és csoportmunka esetén a különböző képességű tanulók különböző szerepeket töltenek be.
- a differenciálást alkalmazzuk a tanórán kívüli tevékenységek során is, pl. felzárkóztatás, versenyfelkészítés, nyelvi csoportoknál nyelvvizsga és előrehozott érettségi, külön csoport a középszinten érettségizetteknek.
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat; ezzel is biztosítva az egyénre szabott tanulás lehetőségét
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat alakítunk ki mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Újszerű tanulásszervezési eljárásoknak megfelelő tevékenységek:

– **Projekthetek, projektnapok:**

Évente több projektnapot szervezünk. Ezeket vagy az egyes munkaközösségek szervezik, az azon belüli tantárgyak integrációját kihasználva, vagy egy adott téma köré csoportosítva valamennyi munkaközösség bekapcsolódik. A tanév programjától függően igyekszünk bekapcsolódni a központilag meghirdetett témahetekhez. Ezt minden tanévben az adott munkarendben rögzítjük.

A projektek alkalmával változatos programokkal, a megszokottól eltérő tevékenység és tanulási formákkal kívánjuk a tanulók érdeklődését az adott tantárgyak vagy téma felé irányítani.

– **Digitális technológiával támogatott oktatási módszerek:**

A tanulási környezet nagyban befolyásolja az oktatás minőségét. Iskolánkban a technikai felszereltség megfelel a 21. századi elvárásoknak.

A digitális technológiával támogatott tanulás az oktatás minden szintjén kulcsfontosságú, amelyhez nélkülözhetetlen az innováció és a digitalizáció megjelenése pedagógiai, technológiai és szervezeti szinten. Intézményünk elkötelezett ezügyben, nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a technológia fejlődésével lépést tudjunk tartani mind eszköz, mind pedig humán erőforrás tekintetében. Saját digitális fejlesztési tervet dolgoztunk ki, melyet folyamatosan felülvizsgálunk, aktualizálunk.

IKT-vel támogatott oktatás a „Z-generáció” számára mindennapos dolog. Egy modern, a mai kor igényeinek megfelelni akaró iskolának feladata, hogy tanulóit a lehető legtöbb oldalról támogassa. A fejlett IKT-vel ellátott iskola hatékonyabban tud dolgozni, a partnerek (tanulók, szülők, általános iskolák) körében népszerűsége növekszik.

A kollégák jelentős része (nyelvszakosok, reálmunkaközösség tagjai, de a humán szakos kollégák is) napi szinten használja a tanóráin az IKT eszközök széles palettáját.

Az okostelefonok és a tabletek használata kiemelten fejleszti a digitális kompetenciát, könnyen elsajátítható. Interaktivitást és azonnali visszajelzési lehetőséget ad (pl. számonkérés, szavazás). Támogatja a differenciált és a kooperatív munkaformákat, a tanulói együttműködésen alapuló tanulást a tanórákon, az önálló munkavégzést, segíti az SNI-s tanulók felzárkózását.

Fontos szempont intézményünkben az **digitális kultúra érettségikre** történő eredményes felkészítés is, melynek komoly hagyományai vannak.

– **Teamtanítás:**

A teamtanítás iskolánkban két területen jelenik meg:

- szoros együttműködést kíván az alapórán és az emelt szintű képzéshez kapcsolódó órákon (tagozaton és a sávos oktatás keretében) tanítók tevékenysége.
- az Öveges laborban tanító azonos szakosoknak és a különböző szakos kollégáknak is együtt kell dolgozniuk. Laborfoglalkozások esetén minden órán két pedagógus van jelen és segíti egymás munkáját. Ennek továbbfejlesztése az 2020-as NAT szerint bevezetett természettudományos gyakorlatok, amelynek keretében a fizika, kémia és biológia tantárgy gyakorlati tevékenységeinek összehangolása történik. Ez még szorosabb együttműködést kíván tervezésben és megvalósításban a különböző szakos természettudományos tanároktól.

– **Mobilitások**

- Az Erasmus rövid futamidejű mobilitási projektek lehetőséget adnak, a gimnázium dolgozóinak, pedagógusainak és tanulóinak, hogy nyelvtudásukat, különböző kompetenciáikat fejlesszék külföldön. Szakmai látogatásokat, oktatási tevékenységeket végezhetnek külföldi iskolákban a pedagógusok emellett különböző kurzusokon is részt vehetnek. A mobilitások során a nem nyelvszakos tanárok nyelvi kompetenciái is fejlődhetnek, hanem új tanítási – szervezési technikákkal, módszertani ötletekkel bővül a résztvevők pedagógia eszköztára.

3.3.3. A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:***

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,

- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok, a fejlődés segítése,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

3.3.4. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Fontos szempont, hogy az osztályfőnök lehetőleg minél több órában, a képzés teljes tartalma alatt tanítsa az osztályban tanuló diákokat, hiszen így biztosítható a folyamatos pedagógiai munka, a fejlődés segítése. Az új osztályfőnökök megbízása az adott év augusztus 1-től kezdődik, a végzős osztályfőnökök megbízása az adott tanév július 31-ig tart.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Igyekszik minél hamarabb megismerni a tanuló személyiségét, a tanulói tevékenység különböző formáiban (tanítási órák előtt, óralátogatások alkalmával, családlátogatáson, kiránduláson stb.)
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- A közösségformálás céljából közös programokat, kirándulásokat szervez. Ebbe lehetőség szerint az osztályba járó diákok szüleit is bevonja.

- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadó órát tart.
- Figyelemmel kíséri a tanulók elfoglaltságát, képességeiknek megfelelően irányítja pályaválasztásukat.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Felelős osztálytermének ízléses dekorálásáért.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a nevelési munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Vezeti a tanulók hiányzásainak igazolását.
- Igazolatlan mulasztás esetén megteszi a szükséges intézkedést.
- Szülői kérésre a tanulónak engedélyt ad 6 napi indokolt távolmaradásra.

3.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Erkölcsei nevelés: a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, önálló gondolkodásuk, majdani önálló felelős életvitelre való felkészítésük segítése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: nemzeti, népi kultúránk értékeinek megismerésére, jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságának megismerésére nevelés, otthon, lakóhely, szülőföld, haza és népei megismerése, megbecsülésére nevelés. Honvédelmi ismeretek oktatása, honvédelemmel

kapcsolatos programok szervezése. Az intézmény 2022-ben bekapcsolódott a Honvéd Kadét Programba, ennek keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok honvédségi pályaeorientációját.

A hon- és népismeret különböző területei:

- Természeti környezet (élő, élettelen, földrajzi környezet, stb.)
- Társadalmi környezet (pl. lakóhely társadalmi rétegződése, önkormányzata, vallási közösségei, rendje, védelme)
- Történet, helytörténet (iskolamúzeum, helytörténeti múzeum, gyűjtemények létrehozása)
- Népismeret, néphagyomány (etnikai csoportok, nemzetiségek, hagyományok megismerése, ápolása, népművészet, népszokások, viseletek, tánc, építészet, kézművesség, stb.) Városunk szlovák hagyományait igyekszünk tanulóinkkal megismertetni a szlovák iskolából érkező tanulóink bevonásával.
- Iskolánk kapcsolódik a Rákóczi Szövetség munkájához.
- Iskolánk bekapcsolódott a Honvédelmi Sportszövetségbe.
- Szoros erdélyi kapcsolataink révén a tanulóknak szeretnénk erősíteni a nemzeti összetartozás tudatát.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: az iskola teremtsen meg, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Fejleszteni szükséges továbbá a kreativitást, önálló mérlegelő gondolkodást, elemzőképeséget, vitakultúrát.

Alakuljon ki a tanulóknak pozitív viszony a közös európai értékekhez. Becsüljék meg az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük Magyarország szerepét, hozzájárulásait. Ismerjék az egyetemes kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Európa a magyarság tágabb hazája. Diákjaink magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ennek részeként bekapcsolódunk az ERASMUS programba. Az Erasmus programok lehetőséget adnak a nemzetközi kapcsolataink bővítésére, és ezáltal az európai tudatosság fejlesztésére, az európai identitás megerősítésére.

A meglévő németországi, finnországi és erdélyi testvériskolai kapcsolatainkat is bővíteni, erősíteni kívánjuk.

Önismeret és társas kultúra fejlesztése: elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődést, készségeinek optimális alakulást, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre juttatását, mások helyzetébe történő beleélés **képességének**, empátiájának fejlődését, énképük gazdagodását.

Családi életre nevelés: harmonikus családi minták közvetítése, családi közösségek megbecsülése, felelős **párkapcsolat** kialakítására nevelés, konfliktus kezelés képességének kialakítása.

Testi és lelki egészségre nevelés: Tanulók ösztönzése a helyes táplálkozásra, mozgásra, stresszkezelés módszereinek alkalmazására, a korának megfelelő lelki fejlettség elérésére. A családdal együtt felkészíteni a tanulót az önállóságra, a betegség megelőzésre, közlekedési szabályok betartására, testi higiéne kialakítására, veszélyes anyagok felismerésére, káros szokások kialakulásának megelőzésére ezzel a kívánatos testi fejlettség elérésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása, az életkorának megfelelő szociális fejlettség elérése. Ezt a nevelési területet szolgálja a közösségi szolgálat, amelyet lehetőség szerint az evangélikus egyház, vagy más egyházak keretén belül igyekszünk biztosítani diákjainknak, elsősorban szociális területen.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: annak megtanítása, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan, felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. Környezettel kapcsolatos állampolgári kötelezettségek gyakoroltatása.

Pályaorientáció: az iskolának átfogó képet kell nyújtani a munka világról, olyan feltételeket teremteni, ahol a tanulók kipróbálhatják képességeiket, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást, pályát. Ezt a különböző oktatási intézmények látogatása, fogadása, tanulmányi kirándulások szervezése útján valósítjuk meg.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: pénzügyi rendszer alapismeretek, pénzügyi szabályok, banki tranzakciókkal kapcsolatos ismeretek és fogyasztóvédelmi jogok tanítása.

Médiatudatosságra nevelés: A média működésének, hatásmechanizmusának megismertetése, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és bizalmas érintkezés szabályainak megkülönböztetésére, jogi, etikai következményeinek ismeretére nevelés.

A tanulás tanítása: Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetben is képesek alkalmazni.

3.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

„A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti”

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének a megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata. Az iskoláknak, mint szervezetnek alapközössége az osztály, amelyek szinterei a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósításának. Fontos a közösség egyéni arculatának, hagyományainak a kialakítása. A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Tanulók a mindennapi életük szervezése során váljanak képessé önálló ismeretszerzésre, véleményformálásra, nézetek megvédésére. Tanulják meg az információs környezetben való eligazodás technikáit. Legyenek nyitottak más kultúrák, életviteli formák, szokások, állapotok, más vallások iránt.

Őrizték meg környezetük értékeit, közös tevékenységgel gyarapítsák azt, megtanulva a munkák szervezésének alapjait.

Tanulják meg érdekeik helyes képviselését, de kötelezettségeik teljesítése érdekében egymás segítségének módszereit, a kooperációs technikáktól, az egymásra utaltságon keresztül a szolidaritásig.

Kereszténységünk története, ünnepeinek, keresztény életvitelünk, hitünk megélésének lehetőségei a közösségformálás számunkra legerőteljesebb szintere. Ebben a munkában kiemelkedő szerepet kap az iskola, mint gyülekezet megélésének lehetősége. Sajátos gyülekezeti létünk vezetője az *iskolalelkész*, aki munkáját a *környék gyülekezeteinek vezetőivel* és *hitoktatóinkkal* együttműködve látja el.

Az iskolánk történetének írásos és tárgyi emlékei, a hagyományok teremtése és ápolása közösségformáló erőként legyen jelen intézményünkben. Közösségfejlesztő munkánk fontos háttérét adja Tessedik Sámuel, Vajda Péter szellemiségének átadása.

A diákönkormányzati munka pedagógiai feladatai

Iskolánkban működik diákönkormányzat, amelynek fontos szerepe van a közösségi élet, az érdekvédelem, a szabadidős szervezések, a demokráciára nevelés területén. A diákönkormányzat segítése, irányítása tanári feladat. A választott diákvezetőségnek szüksége van olyan felnőltre, aki segíti munkájában, aki rendelkezik az empátia készségével, aki fontosnak tartja a tanulókkal való folyamatos foglalkozást, aki tud érvelni, meggyőzni. Ha a tanár és a diákvezetőség egymásra talál, akkor az együttműködés mind pedagógiai, mind szervezeti, mind tevékenység-szervezési szempontból gyümölcsöző lehet.

Felnőtt közösség meglévő és kiépítendő hagyományai

- Kapcsolatok létesítése az ország evangélikus általános iskoláival, gimnáziumaival, kollégiumaival. Keressük a formáit annak, hogy a megyében működő három evangélikus középiskolával minél szorosabb kapcsolatot tudjunk kialakítani.
- Évente legalább egy alkalommal közös programot, kikapcsolódást szervezünk az iskola valamennyi dolgozója és a nyugdíjas kollégák részvételével (kirándulás, színházlátogatás, konferencia stb.).
- Az évet és a tanévet a dolgozók közössége közös ebéddel zárja.
- Karácsonykor meghívjuk nyugdíjas kollégáinkat az iskolai ünnepélyre, és a diákok által készített szerény ajándékkal kedveskedünk nekik.
- Tanév elején, karácsonykor és évvégén csendes napon készülünk fel az előttünk álló feladatokra, zárjuk le az elvégzett munkát az evangélikus egyház lelkészeinek szolgálatával.
- Megosztjuk egymással családi és magánéletünk örömeit, bánatait.

3.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai munka

3.6.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő feladatok

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésével intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint csupán részvétet és védettséget. Az együttnevelés nem pusztán együttlétet jelent, hanem együttes cselekvést. Az együttes élmény, a közös tanulás kölcsönös kapcsolatokat alakít ki a tanulóközösségekben, és természetessé teszi a sérült tanulók jelenlétét intézményünkben. Iskolánk vállalja, hogy e tanulók számára a köznevelési törvényben megfogalmazott módon többtámogatást nyújt, kedvezményeket biztosít.

Intézményünk az alapító okiratában foglaltaknak megfelelően az alábbi SNI gyermekek együttnevelését, befogadását vállalja a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján, abban az esetben, ha intézményünk kijelölése megtörténik a Szakértői Bizottság által.

- mozgásszervi fogyatékos tanulók (ezen belül: végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok),
- érzékszervi fogyatékos (ezen belül: látássérült – gyengénlátó, hallássérült – nagyothalló, hallásukat műtéti úton helyreállított/létrehozott hallássérült)
- autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekek, tanulók.

Iskolánk a teljes körű befogadásra, integrációra törekszik, ezért a tanulókat nem elkülönített osztályokban, csoportban, hanem a többi tanulóval együtt neveli-oktatja. A SNI tanulók valamennyi tanórán együtt tanulnak az osztálytársaikkal. Külön figyelmet fordítunk arra, hogy a szakköri foglalkozások, kirándulások, szabadidős tevékenységek állandó résztvevői legyenek az SNI gyerekek, hogy megmutathassák különleges, egyedi képességeiket, tehetségüket, barátokra leljenek.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

- A pedagógusok részvétele az integrációt segítő továbbképzéseken.
- Az iskola dolgozóinak, a befogadó gyermek és szülői közösségek felkészítése a SNI tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában a rehabilitációs-rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások, alkalmazása (alkalmazkodás a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz).
- Az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai (esetenként egészségügyi eljárások, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazása).
- Fejlesztő/gyógypedagógus szakember alkalmazása, aki az egész tanév alatt figyelemmel kíséri a tanulók fejlődését, lehetőség szerint ellátja az egyéni fejlesztő feladatokat, tájékoztatja a szükséges információkról kollégáit.

Az integrációs nevelésben-oktatásban kibővült kompetenciák jellemzik a pedagógust, hiszen figyelembe kell vennie a tanulók egyéni képességeit, fejlődési ütemét, és segítenie kell egyéni képességei kibontakozásában, társaikhoz való felzárkózásban, a beilleszkedésben. Az együtt nevelésben résztvevő pedagógusnak magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel szükséges rendelkeznie (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség).

A pedagógus speciális feladatai:

- figyelembe veszi a tananyag feldolgozásnál a tantárgyi tartalmak-egyres SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait;
- egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- beépíti a pedagógia diagnózisok javaslatait a tanórai tevékenységekbe;
- a folyamatos egyéni értékelés, tanulói tevékenységek elemzése alapján megváltoztatja eljárásait, az adott szükségletekhez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedéshez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus útmutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba

Az iskola által nyújtott további támogatások (szakértői vélemény alapján):

- egyéni haladási tempó biztosítása,
- kevesebb és differenciált feladat adása,
- hosszabb felkészülési idő biztosítása,
- segédeszközök használata,
- mentesítés egyes tantárgyak/tananyagrészek értékelése és minősítése alól,
- a tananyag/bizonyos tananyagrészek minimum szinten történő gyakorlása, teljesítmény értékelése és továbbhaladás elbírálása a minimum követelményekhez igazodóan történik,
- felmentés egyes beszámolási formák alól, pl. írásbeli felelet helyett szóbeli számonkérés,
- felzárkóztatás,
- kompetencia alapú oktatás,
- társas kapcsolatok kialakításának bátorítása, az osztályközösségen belüli helyzetük, beilleszkedésük figyelemmel kísérése, a peremhelyzet elkerülése érdekében,
- az önállóság erősítése, az önálló tanulási módszerek megtanítása, szorgalmazása,
- énképük, önképük pozitív oldalainak az erősítése,
- méltányos elbírálás, ha kell, és önmagukhoz viszonyítjuk a fejlődésüket, a teljesítményüket,
- az integrációt, inklúziót értő és elfogadó szülői attitűd kialakítása.

Mozgásszervi és érzékszervi fogyatékos tanulók, esetében az integrált nevelés-oktatás során iskolánk

- megfelelő segédeszközök, akadálymentesített környezet biztosítása
- felkészíti a befogadó személyi környezetet a tanuló fogadására

***Autizmus spektrumzavarral és egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-
vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzdő gyermekek, tanulók***

Számukra egyéni fejlesztési tervet, rehabilitációs tervet készítünk, a szükség esetén külső szakember bevonásával. Egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai támogatást ad.

A tanulókkal rehabilitációs órák keretében az előírt terápiának megfelelően a szaktanár, a fejlesztőpedagógus, vagy az iskola által szerződésben megbízott gyógypedagógus foglalkozik.

A specifikus tanulási zavarok, (diszlexia, diszortográfia, diszkalkulia, hiperaktivitás és figyelemzavar; szocio-adaptív zavarok) estében szükség esetén, és lehetőség szerint külső szakembereket (szomatopedagógus, konduktív pedagógus, pszichológus, logopédus) is igénybe vesz.

Ennek érdekében folyamatos kapcsolatot tart fenn a Pedagógiai Szakszolgálat Szarvasi Tagintézményével.

Az iskola törekszik arra, hogy továbbképzések által önmaga is tudja biztosítani az egyes szakterületekre a megfelelő pedagógust.

3.6.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A magatartási és beilleszkedési zavarok korrekciójának érdekében fel kell derítenünk a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat. E tevékenység-területen nagy segítségünkre van a Pedagógiai Szakszolgálat. A szakirodalom folyamatos nyomon követésével, speciális szakemberek biztosításával, a pedagógusoknak nyújtott szakmai segítséggel járulunk hozzá a témával összefüggő pedagógiai feladatok ellátásához.

Feladataink:

- diagnosztizálás, a tünetek megfigyelése, elemzése, a lemaradások területeinek felderítése,
- az okok felderítése,
- a pedagógusok és a gyermekek közötti személyes kapcsolat erősítése,
- a pozitív tulajdonságok erősítése dicsérettel, ösztönzéssel,
- fejlesztő programok megismerése, beillesztése
- speciális szakember segítségének biztosítása.

- szoros kapcsolat az iskolákkal, a Pedagógiai Szakszolgálattal, gyermekjóléti szolgálattal;
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése; differenciált oktatás
- a felzárkóztató órák;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése, kapcsolatépítés és - tartás.

3.6.3. A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatása

Az iskola feladata közé tartozik felderíteni, hogy vannak-e a tanulási kudarcnak – önhibájukon kívül – kitétt tanulói, és javítani esélyüket a felzárkóztatásban.

A szaktanár feladata, azoknak a tanulóknak a felderítése, akik valamilyen tanulási zavarral küzdenek és erről az osztályfőnök, illetve a szülők tájékoztatása.

Az osztályfőnök tájékoztatja a szülőket a vélelmezett problémáról, és a lehetséges megoldásokat együtt mérlegelik. Az osztályfőnök felajánlhatja az iskolaorvos, az iskolával kapcsolatban álló szociális segítő, a fejlesztő pedagógus vagy más szakember, illetve a Pedagógiai Szakszolgálat segítségét is.

Természetesen bármilyen megoldás csak a diák és a szülő beleegyezésével lehetséges, az iskola csak a felismerésben és a szakemberhez irányításban játszik komoly, nem nélkülözhető szerepet.

Amennyiben a probléma az iskolán belül, szakember segítségével is megoldható, akkor a szakórákon, illetve délutáni korrepetálásokon van mód a hiányok pótlására.

Amennyiben a családi/szociális háttér bizonyul a tanulási kudarc okának, akkor az előbbieket szerint a gyermekvédelmi felelős segítségével próbál az osztályfőnök és az iskola segítséget nyújtani a tanuló számára.

Igyekszünk továbbá - szaktanári szervezésben, de iskolai vagy osztály szinten – olyan feladatokat, versenyeket, rendezvényeket szervezni, amelyeken azok a tanulók is sikerrel vehetnek részt, akik tanulási kudarcuk miatt visszahúzódóak, vagy kevesebb a sikerélményük. Ezeket lehetőséget kapnak arra, hogy olyan oldalukról mutakozzanak be a tanárok és a diákok közössége előtt, amelyben kiemelkedők (sport, művészetek, hobbi). Így elismerést tudnak kivívni maguknak, és a siker –mint tudjuk– gyógyít, és alkalmas arra, hogy átlendítse őket a nehézségek okozta gátlásos időszakon, javítsa felzárkózási – beilleszkedési lehetőségeiket.

A bekerült diákok esetében idejekorán kell diagnosztizálni az esetleges tanulást gátló tényezőket, és fontos, hogy megfelelő szakember foglalkozzon az érintett tanulókkal.

Folyamatosan nyomon követjük a fejlődésüket, és az osztályozó értekezleteken az osztályban tanító tanárok alaposan megvitadják a további teendőket, lehetőségeket.

Fontos továbbá, hogy olyan hangulatot igyekszünk teremteni, amelyben a jó eredményeknek és az értékes személyiségeknek helyük van. A pusztán teljesítmény és jegycentrikus szemlélet helyett az emberi értékekre is odafigyelő diákközösséget szeretnénk kialakítani.

A kudarcokkal küzdő diákok éppen olyan fontosak számunkra, mint a könnyen és látványosan haladók. Érdeklükben más intézmények eredményesnek mutató tanfolyamait, kísérleteit is nyomon követjük, és részt veszünk bennük.

3.6.4. Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenysége

Az iskolai gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvóintézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, öröködjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett.

Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyénenként is odafigyelő osztályfőnök tevékenysége.

A gyermekvédelmi felelős koordinálja iskolai szinten a teendőket. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Lehetőséget igyekszünk teremteni az ilyen családból érkező tanulók megsegítésére, pl.

- étkezési hozzájárulás
- tanszersegély
- alkalmi segély (osztálykirándulás költségének biztosítása)
- iskolai, alapítványi támogatás.

A megfelelő források felkutatása elsősorban az iskola feladata (alapítvány, támogató szervezetek, saját bevételek egy része, baráti kör, adakozás), a tanuló támogatáshoz juttatásában az osztályfőnök a kezdeményező.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő. Tanítványainkban erősíteni igyekszünk azt a tudatot, hogy aki teheti, segítse a gyengét, beteget, szegényt. Ezek remélhetőleg tanítványaink számára maradandó értéket képviselnek felnőtt korukban is. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

3.6.5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A nehezen nevelhetőség gyűjtőfogalom, a különböző területeken megnyilvánuló magatartási rendellenességeket foglalja össze. Teendőink e területen két csoportba sorolhatók: A **prevenció** nem csak pedagógiai feladat, társadalmi összefogást igényel. Feladataink ezen a területen a következők:

- Szorosabb kapcsolatot tartani az érintett szülőkkal.
- Szükség esetén jelezni az észlelt rendellenességeket a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálatnak.

A **korrekció** már főleg az iskolai nevelés feladata. Tennivalóink:

- A tünetek tanulmányozása, annak vizsgálata, hogy a rendellenes magatartás mikor, milyen szituációban zajlik.
- Okkeresés, ehhez meg kell ismerni a gyermek élettörténetét.
- Elemzés, a rendelkezésre álló anyag alapján megkíséreljük értelmezni a tünetek kialakulásának pszichológiai mechanizmusát.
- Átgondoljuk és kidolgozzuk, hogy milyen módon segíthetünk a magatartási probléma leküzdésében.
- Kompetencia szintünket meghaladó esetekben megfelelő szakemberhez, intézményhez irányítjuk a tanulókat.

A korrekció sikerének legfőbb biztosítója a szeretet, a megértés, a bizalom a gyermek iránt.

3.6.6. Tehetséggondozás

Intézményünk kiemelt figyelmet fordít a kiemelten tehetséges diákok fejlesztésére. 2018 óta iskolánk Akkreditált Kiváló Tehetségpont, ennek szellemében a tehetségek beazonosítása, gondozása és fejlesztése az iskolai munka minden területén jelen van.

A tehetséggondozás szinterei:

- A tehetséggondozás elsődleges szinterei a **tanítási órák**. A speciális emelt szintű osztályok, a csoportbontás, az emelt szintű képzések választása során a tanulóknak lehetőségük van a tehetségüknek megfelelő területen való elmélyülésben. Adott csoportban a pedagógus a differenciálást kihasználva egyénre szabott felkészülési utat tud biztosítani a tehetséges tanulók számára.
- A tanítási órákon túl, a **tanórán kívüli foglalkozások** keretében van további lehetőség a tehetség kibontakoztatására. Ezt a célt szolgálják a szakkörök, versenyfelkészítők, kirándulások, tanulmányutak stb.
- Intézményünk rendszeresen sikerrel vesz részt tehetséggondozó **pályázatok** lebonyolításában. Pályázunk a **Nemzeti Tehetségprogram** keretében, ami a tehetséggondozás szakmai és anyagi megvalósítását is segíti. A SZTE TTIK **Kutatóiskolai Programjában** is részt veszünk, ezzel lehetőséget nyújtva a tehetséges diákoknak a kutatómunkához szükséges munkafolyamatok megismerésére.

A tehetséggondozás kiemelt területei intézményünkben:

- A 2014 óta működő Öveges laboratórium által nyújtott lehetőségeket kihasználva, a **természettudományos tantárgyak** népszerűsítése, és a tehetségek beazonosítása.
- Kiemelt terület a **nyelvi** tehetséggondozás, amelyet az egyéni foglalkozások, a testvériskolai programok, az idegen anyanyelvű önkéntesek segítségével tudunk színesíteni. Fő célunk, hogy a középiskolai tanulmányaik alatt a tanulók döntő többsége szerezzon legalább egy nyelvből piacképes nyelvismeretet, ami a munkavállalói, vállalkozói kompetenciájukat is erősíti.
- A **művészeti** tehetségek gondozására is nagy hangsúlyt fektetünk színjátszás, rajz, ének-zene területeken, ennek érdekében tanórán kívüli foglalkozásokat szervezünk.

- A **sport** kiemelt szerepet játszik iskolánk életében. Diákjaink egy jelentős része aktív sportoló, többük országos és nemzetközi eredményeket elérő élsportoló. Az iskola egyik fontos feladata, hogy minden lehetséges módon támogassa ezeknek a diákoknak az egyesületekben végzett munkáját. Ennek érdekében szoros kapcsolatokat ápolunk a szakosztályokkal (kajak, sárkányhajó, karate, kézilabda, úszás stb). A diákolimpiai sportágban korosztályos válogatottságot elért, nemzetközi szinten eredményes (EB, VB részvétel) diákok esetében, ha szükséges, egyéni óralátogatási renddel segíti az iskola a tanulók felkészülését. Emellett iskolai keretek között készítjük fel diákjainkat a diákolimpiai versenyekre. (asztalitenisz, röplabda, atlétika, kosárlabda).

3.6.7. Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések, elvek

Az iskola fogadja alapító okirata alapján a sajátos nevelési igényű tanulókat.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelveit figyelembe véve a nevelési-oktatási folyamatot a tanulók speciális igényeihez igazodva a következőképpen szervezzük meg:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket biztosítunk,
- szükség esetén sajátos tartalmakat alakítunk ki,
- a tanulókat segítő megkülönböztetéssel, egyénileg támogatjuk.

3.7. Tanórán kívüli tevékenységek és foglalkozások

Hagyományőrző tevékenységek

- Iskolánk névadójának, Vajda Péter emlékének ápolása (fáklyás felvonulás, koszorúzás)
- Az Iskolamúzeum létrehozása az iskolán belül, működtetése, a múzeumi anyag gyarapítása
- A kötődés megőrzése végett a múzeumi könyvtár megismertetése tanulóinkkal
- Öregdiákok Baráti Körével szoros együttműködés
- Iskolánk volt tanárai sírjainak az ápolása
- Gyíkvató, szalagavató
- Vajda Gála
- Hősök fala, Arcképcsarnok gondozása, kiváló sportolók arcképcsarnoka, díjazottak tablói
- Iskolai ünnepek (egy-egy osztály szervezésében)

- Iskolánk egykori tanárainak emlékére rendezett tanulmányi versenyek (pl. Hantos Gusztáv, Kunos András, Garai László, Dr. Nádor Jenő verseny)

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek a fejlesztését szolgálja. A szakkörök lehetnek szaktárgyiak, technikaiak, művésziek. (Pl. programozás, gépírás, elsősegélynyújtó stb.) Indításukról minden tanév elején az iskola vezetése dönt az aktuális lehetőségek és az érdeklődés függvényében. A szakkörök szeptemberben kerülnek meghirdetésre, szeptember 30-ig lehet ezekre jelentkezni, a foglalkozások októbertől indulnak. A szakköri foglalkozásokra való jelentkezés egy tanévre szól.

Művészeti körök

- **Színjátszókör**

Iskolánkban színjátszókör működik, amellyel az érdeklődő diákok fesztiválokra, versenyekre, iskolai alkalmakra készülnek.

- **Énekkar, zenekar**

Az iskolai rendezvények mellett a környező gyülekezetekben való szolgálat is fontos feladata az énekkarnak. Ezért törekszünk az énekkari próbák időpontját, feltételeit úgy szervezni, hogy az énekkar tevékenységébe minél többen be tudjanak kapcsolódni. Az énekkar és az iskolai zenekarok tevékenységének szervezésekor szorosan együttműködünk a Chován Kálmán Művészeti Alapiskolával.

- **Rajz szakkör**

Iskolánkban eredményesen működő rajz szakkörben dolgozhatnak a tanulók. Itt akár a szakirányú alkalmassági vizsgára is egyéni felkészítést kaphatnak, akár pályázatokra, versenyekre nevezhetnek, de a tehetségkör önálló projektek megvalósításában is aktív.

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, felkészítését sportversenyekre. A délutáni tömegsport foglalkozások keretében labdajátékok, asztalitenisz, úszás, kondicionáló edzés, honvédelmi ismeretek foglalkozások közül választhatnak.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle szaktárgyi, sport, művészeti versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente megrendezünk, illetve a más iskolák által meghirdetett versenyekre érdeklődő tanulóinkat benevezzük, felkészítjük.

Tanulmányi kirándulások

A tanulmányi kirándulások a szülőkkel történt egyeztetés után, a szülők által vállalt költségek mértékében kerülnek megszervezésre. Az iskola törekszik a lehetőségei szerint támogatókat, pályázati lehetőségeket felkutatni.

Minden osztály osztálykirándulást szervezhet, amihez egy tanévben két tanítási napot használhat fel egyben, vagy külön. Ez alól kivételt képeznek a pályázati forrásból (Pl. Erzsébet tábor, Határtalanul program) megvalósított táborozások. Az osztálykirándulás akkor szervezhető meg, ha azon az osztály tanulóinak legalább 80%-a részt vesz, és a szülők vállalják a költségek biztosítását. Az osztálykiránduláson részt nem vevő tanulók a tanítási napokon más osztályban teljesítik tanulmányi kötelezettségüket.

Emellett a lehetőségeknek megfelelően:

- az iskola hagyományaihoz tartozik az évente több alkalommal szervezendő erdélyi tanulmányút (Rákóczi Szövetség támogatásával)
- egyéb kirándulások, programok – fakultatív jelleggel (múzeumlátogatás, korcsolyázás, kerékpártúra)
- sítábor, sporttáborok (kajak, röplabda, atlétika, úszás)
- hittan tábor
- megfelelő számú érdeklődő esetén angol, olasz, szlovák nyelvterületre szervezett tanulmányutak
- partneriskolai programok (német, finn, erdélyi kapcsolatok)
- iskolai szervezésű tanulmányi kirándulások

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos eltöltésére kívánjuk a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényeknek megfelelően a tanárok szabadidős programokat szerveznek, pl. színház-, múzeumlátogatás, túrák, klubdélutánok, stb.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. Itt a tanulók informatikai eszközöket és internetes hozzáférést is elérhetnek.

Hítélettel kapcsolatos lehetőségek

Igyekszünk különböző lehetőségeket biztosítani az órarendi hittan órákon túl,

- áhítatok, csendesnapi alkalmak, hittanversenyekre történő felkészülés
- egyházi ifjúsági nyári táborokban való aktív részvétel
- tanulók gyülekezeti tevékenysége, egyéni felkészülés kereszttelőre, konfirmációra
- IFI-klub, keresztény ifjúsági délutánok és közös programok szervezése

3.8. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve írásban az ellenőrzőben és az elektronikus naplóban) tájékoztatják.

3.8.1. A tanulókkal való együttműködés

A tanulókat az iskola életéről, a munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az osztályfőnök és a diákönkormányzat vezetője tájékoztatják:

- az iskola igazgatója tájékoztatja a tanulókat az aktuális feladatokról és eredményekről, legalább évente kétszer részt vesz a DÖK vezetőségének ülésén.
- a DÖK vezetője kéthavonta egyszer a DÖK vezetőségének ülésén és a megfelelő online csatornákon keresztül, DÖK képviselők az osztályukban
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az igazgatóval, nevelőkkel, nevelőtestülettel vagy az igazgatótanács tagjaival.

3.8.2. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A tanulók az iskolai döntési folyamatokba a Diákönkormányzaton keresztül kapcsolódhatnak be.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezésinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- a házirend elfogadása előtt

Továbbá:

- a tanulói közösséget érintő kérdésekben

- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- az iskolai sportkör működési rendjének meghatározásához
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

Ezen jogosultságait az adott tanévre vonatkozó munkarendben megállapított rend szerint összehívott diákönkormányzati gyűléseken, illetve a diákközgyűlésen gyakorolja a diákönkormányzat. Emellett a diákönkormányzat meghívást kap a nevelőtestület azon értekezleteire, amelyen a diákságot érintő ügyeket tárgyalnak.

3.8.3. A szülőkkel való együttműködés

A szülőket az iskola egészének életéről, a munkaterről, az aktuális feladatokról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az igazgató legalább félévente egyszer az intézményi szülői munkaközösség ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein, a digitális naplón, és az osztályban kialakított online csatornákon keresztül

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Családlátogatás

Kivételes esetekben a gyermek családi háttérének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

- Szülői értekezlet

Feladata:

- a.) A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- b.) A szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos egyház és közoktatás-politika változásairól
 - a helyi tanterv követelményeiről
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségéről, problémáiról,

– a szülők kérdéseinek, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása

- Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, ill. ezen keresztül 1-1 tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

- Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba.

- Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulókkal és az iskolával kapcsolatos eseményekről.

- Online felületek

A hagyományos kapcsolattartási formák között egyre nagyobb teret kapnak az online felületeken történő kapcsolattartási formák, pl.: elektronikus napló, az iskola honlapja, email, levelezőlisták és a közösségi oldalak, valamint az itt létrehozott különböző ún. zárt csoportok. Hangsúlyozni kell viszont, hogy ezek nem helyettesíthetik a személyes találkozást szülő és pedagógus között.

A szülői értekezletek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével, vagy az igazgatótanáccsal.

3.8.4. Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei, teendői:

- A fogadóórák, illetve a tanárok-szülők személyes kapcsolat rendszerének tartalmi és formai megújítása úgy, hogy az működőképes legyen, s kizárólag a tanuló előrehaladását, fejlesztését segítse.
- A hatékony és eredményes tanár-diák együttműködés elérése, fenntartása érdekében nemcsak a szervezeti formák egyértelmű szabályozása, hanem a nevelők módszertani felkészítése, továbbképzése is szükséges.
- A kollégiummal az alkalmoszerű kapcsolat helyett tudatos, szervezett együttműködést kell kialakítani a vezetők, illetve az osztályfőnökök és nevelő tanárok szintjén.

3.9. Iskolai egészségnevelési program, elsősegély nyújtási ismeretek elsajátításának rendje

3.9.1. Teljes-körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Alapvető feladata iskolánknak, hogy a tanulókat a betegségek, balesetek elkerülésére, az egészség megőrzésére és az egészséges állapot megbecsülésére neveljen. Ennek eredményeként alakulhat ki a helyes egészségfelfogás, amely az egészséges életmód alapja.

Az egészség a testi, lelki és szociális harmónia egységét jelenti. A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen jelentős a pedagógus, a pedagógusközösség életmódja.

Az iskola, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségi állapotát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az egészségnevelésben. Az egészségnevelő munka nem csupán ismeretátadás, egészségügyi felvilágosítás. Az egészségnevelő munka célja: jártasságok, készségek kialakítása, a magatartás befolyásolása, testi-lelki, szociális harmóniát megteremtő életvitel kialakítása

Egészségnevelési feladatok:

- Higiénias magatartásra nevelés,
- Egészséges táplálkozásra nevelés
- Egészséges mozgásfejlődés
- Baleset megelőzés, betegségek elkerülése, az egészség megóvása
- Mentálhigiéné
- Függséghez vezető szokások megelőzése
- Családi életre, társsá, szülővé nevelés.

Ez irányú munkánkban az iskolai védőnő, valamint az egyház által biztosított lelki segítségnyújtás lehetőségeit is kihasználjuk.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, dohányzás,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, az iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások, úszásoktatás, sítábor
- a biológia, a testnevelés tantárgyak, valamint a kilencedik - tizenkettedik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek, az egészséggel kapcsolatos ismeretek, az egészséges életmódra nevelés, életmodellek: táplálkozás, mozgás, napi tevékenység tudatosítása; az egészséges életmód kialakítása, a felnőtt és a családi életre, az önálló életvezetésre való felkészítés
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (csecsemőápolási, táplálkozási, túra); bekapcsolódás különböző egészségnevelési programokba, az egészséges életvitelt propagáló pályázatokon, versenyeken, rendezvényeken való részvétel, minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
 - félévente egy alkalommal a kilencedik - tizenkettedik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartása
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése
 - évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és belgyógyászati vizsgálaton való részvétel
- a mindennapos testedzés lehetőségének biztosítása

A fiatal szervezet egészséges fejlődése szempontjából nélkülözhetetlen a tervszerű, rendszeres testmozgás, testedzés. Nevelési hitvallásunk szerint a rendszeres testedzés egyidejűleg cél, eszköz és módszer. Ez alatt azt értjük, hogy nemcsak a testi fejlettség és egészség biztosítása miatt tartjuk fontosnak, hanem úgy véljük, hogy mint igény és érték be kell, hogy épüljön neveltjeink személyiségébe.

Ennek szellemében tervezzük tevékenységünket:

- testnevelési órák keretében (számát jogszabály határozza meg) az órák tematikájába kiemelten beépítjük a tartás javító mozgást és a gerinctornát
- tömegsport keretében a szabadidős sporttevékenység kielégítésére (minden munkanapon igénybe vehető a testnevelő tanárok ajánlása alapján órarendi jelleggel)
- ezen programokon a tantárgyi követelményeknek megfelelően felzárkóztatást és tehetséggondozást is végzünk
- sportköri munka keretében
- az alábbiakban felsorolt sport szakcsoportokban felkészülési lehetőséget biztosítunk, a házi-, a regionális- valamint az országos diákolimpiai versenyekre
- népszerűsítjük az iskolánkra, településünkre jellemző sportágakat: kajak, röplabda, aerobic, karate, birkózás, sárkányhajó, úszás stb.
- kitűzött céljaink megvalósítását szolgálják még és további sporttevékenységekre ösztönöznek: a diáknap sportprogramjai, lehetőség szerint szervezett sítábor illetve nyári turisztikai táborok, az alkalmankénti kerékpártúrák és téli korcsolyaprogramok, Vajda strandröplabda kupa, tanév végi sportnap

Mindezek megvalósításához maximálisan kihasználjuk a pályázati rendszer által nyújtott lehetőségeket.

3.9.2. Az elsősegély nyújtási ismeretek elsajátításának rendje

Iskolánkban az iskolai védőnő segítségével sajátíthatják el a diákok. Ennek elsődleges színtere a biológia és az osztályfőnöki óra, valamint az iskolai védőnő által szervezett foglalkozások.

Tanulóink bekapcsolódnak a helyi és regionális elsősegélynyújtó versenyek tevékenységébe.

3.10. Iskolai környezeti nevelési program

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
- Iskolánk a Curie Környezetvédelmi Emlékverseny területi központja lett. Öt korcsoportban versenyeztetjük a diákokat. A feladatok megoldásai nagyon sokféle, komplex ismereteket igényelnek, amelyek a különböző szakirodalmakban való tájékozódást, eligazodást követelik meg, beleértve az interneten való barangolást is. Aktuális környezeti problémát vet fel és vizsgáltatja azt a tanulókkal.
- Az általunk szervezett versenyeken, akciókon, pályázatokon kívül tanulóink nagyszámban vesznek részt különböző megmérettetéseken.
- Iskolánk a Magyarországi Ökoiskola Hálózat örökös tagja.

3.11. A belépés, a továbbhaladás és az átjárhatóság feltételei

3.11.1. Felvétel szabályai

Iskolánk a felvételt 9. évfolyamon a törvény szerint előírt felvételi eljárás rendjének, az ott előírt határidőknek megfelelően végzi.

A felvételtől az iskola igazgatója dönt, a jelentkezőket az általános iskolából hozott eredményeik alapján rangsoroljuk.

Az iskolánkba jelentkező tanulók a KIFIR rendszeren keresztül kerülhetnek felvételre. Csak a szabályosan kitöltött jelentkezési lap alapján vehetünk fel tanulókat.

A tanulók felvételéről a 9. évfolyamon az iskola igazgatója a következők figyelembevételével dönt:

- a tanuló előző iskolában elért tanulmányi eredménye (különös tekintettel a majdani érettségi tárgyakra)
- a tanuló magatartás és szorgalom jegyei

A felvételi pontszám számításakor figyelembe vett érdemjegyek:

Magyar nyelv 5-8. osztály

Magyar irodalom 5-8. osztály

Matematika 5-8. osztály

Idegen nyelv 5-8. osztály

Történelem 5-8. osztály

Földrajz 7-8. osztály

Fizika 7-8. osztály

Biológia 7-8. osztály

Kémia 7-8. osztály

Informatika 7-8. (Ha nem tanult helyette a technika)

Az előző öt tantárgy közül az egyik, (a tanuló számára legkedvezőbb) duplán számít.

Az így kapott 160 ponthoz tagozattól függően az alábbi pontok adódnak:

Emelt nyelvi osztályokban: a magyar nyelvtan és idegen nyelv 7. és 8. osztályos eredménye duplán

Emelt matematika tagozaton a matematika és egy természettudományos tárgy 7. és 8. osztályos eredménye duplán.

Emelt biológia tagozaton a biológia és egy természettudományos tárgy 7. és 8. osztályos eredménye duplán.

3.11.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába léphet, ha a helyi tantervben szereplő “A továbbhaladás feltételei” című részben meghatározott **követelményeket** az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve **érdemjegyei** alapján bírálják el. A tanulónak minden tantárgyból az “elégsges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tovább haladáshoz.
- Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez “elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanévvégi osztályzat megállapításához a tanulónak **osztályozóvizsgát** kell tennie, ha:

- ha átvételkor számára az igazgató feltételként előírta,
- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- az iskola igazgatója engedélyezi, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott vagy a tantárgyra előírt éves óraszám 30%-nál többet mulasztott és nem volt elegendő érdemjegye és a nevelőtestület engedélyezi számára az osztályozó vizsgát. (Megtagadható, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a húsz órát, és az iskola eleget tett a hivatalos kiértékelési kötelezettségének.)
- ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja az arányosan meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
- egyéni tanrendű tanuló volt.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és az egyéni tanrendű tanulók esetében az osztályozó- vizsga tantárgyai azonosak a naplóban szereplő, osztályozott tantárgyakkal.

Az osztályozó vizsga részletes szabályozása a 3.12. *A tanulmányok alatti vizsgák rendje* fejezetben található.

3.11.3. Az átjárhatóság feltételei

Magasabb évfolyamokba a szülő kérésére, nagykorú tanuló esetén saját kérésére az igazgató dönt az átvételről a törvényi előírásoknak megfelelően.

Az átjárás feltétele valamennyi esetben, a helyi tantervben megjelölt követelmények teljesítése. A nem tanult tantárgyakból osztályozó vagy különbözeti vizsgát kell tenni. Az átvételkor az igazgató meghatározza az esetleg szükséges különbözeti vizsgákat, és azok időpontját, amelyről az érintettek írásban kapnak értesítést.

A vizsgákat az évközi vizsgákra vonatkozó szabályok szerint az adott időben köteles a tanuló letenni.

A különbözeti vizsga részletes szabályozása a 3.12. *A tanulmányok alatti vizsgák rendje* fejezetben található.

3.12. A tanulmányok alatti vizsgák rendje

3.12.1. Tanulmányok alatti vizsgák

A vizsga lehet:

- *osztályozó vizsga*
- *különbözeti vizsga*
- *javítóvizsga*
- *független vizsgabizottság előtt tett vizsga*

3.12.2. Vizsgaidőszakok

A vizsgaidőszakok és az abban letehető vizsgák:

- *augusztus 21-31. között: javító vizsga*
- *január 2-31. között: osztályozó és különbözeti vizsga*
- *április 15-30. között osztályozó vizsga (végzősöknek, illetve előrehozott érettségi vizsga előtt), különbözeti vizsga*
- *június 1-20 között: osztályozó, különbözeti és független vizsgabizottság előtt tett vizsga.*

3.12.3. Vizsgára való jelentkezés

Az önként vállalt osztályozóvizsgát a tanulónak írásban kell kérvényezni, az erre rendelkezésre álló iskolai formanyomtatvány beadásával. A kérvény beadásának határidejét az adott tanévre vonatkozó munkarend tartalmazza. A kérvény csak a szaktanárral való egyeztetés után adható be.

Akit az igazgató kötelez a javító, különbözeti illetve osztályozóvizsgára, annak írásbeli kérvényt nem szükséges beadnia. A vizsga időpontját a tárgyban hozott igazgatói határozat tartalmazza.

Az igazgató az engedélyezés után továbbítja a kérvényt az általános igazgató helyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről.

3.12.4. A vizsgák előkészítése

Az osztályozóvizsgára utalt tanulók tanári konzultációt vehetnek igénybe, amelyet a tanuló kezdeményezhet.

A javító, különbözeti és osztályozó vizsgák beosztását az általános igazgatóhelyettes készíti el. Az igazgatóhelyettes az érintett tanulókat tájékoztatja a vizsga helyéről és időpontjáról (iskolai honlapon ill. az osztályfőnökön keresztül). Ezzel egy időben a vizsgabeosztást a tanári szobában is közzé teszi. A szaktanárok a vizsga időpontjára összeállítják a feladatlapokat, tételsorokat. A vizsgabizottságokat az igazgató jelöli ki.

3.12.5. A vizsgák lebonyolítása

Egy adott vizsgaidőszakban a tanuló legfeljebb két évfolyam anyagából tehet osztályozó vizsgát, de minden évfolyam anyagából külön írásbeli – szóbeli vizsgát kell tennie a követelményeknek megfelelően, melyet külön dokumentálni kell.

A tanuló egy nap maximum három írásbeli vizsgát tehet. Az írásbeli feladatot a jegyzőkönyvhöz csatolni kell. Szóbeli vizsgán a tanuló háromtagú vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról. A vizsgabizottság elnöke felelős a jegyzőkönyvek szabályos vezetéséért, a vizsga szabályszerű lebonyolításáért.

A vizsgák eredményét a megfelelő záradék alkalmazásával az osztályfőnök írja be a törzslapba, bizonyítványba, szükség esetén a naplóba. A vizsgák eredményének bejegyzése után a vizsgajegyzőkönyveket az iskolatitkár az irattárba helyezi és gondoskodik az irattári terv szerinti megőrzéséről.

3.12.6. A tanulmányok alatti vizsgák évfolyamonként és tantárgyanként megfogalmazott követelményei

A vizsgák követelményrendszerét az adott munkaközösség határozza meg az elfogadott Pedagógia Program, Helyi Tanterv alapján. Az évvégi javító, osztályozó és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát. A követelményrendszer egységes, független a letenni kívánt vizsga fajtájától és megegyezik a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi követelményivel.

A tanulmányok alatti vizsgák évfolyamonként és tantárgyanként megfogalmazott követelményit az 1. számú melléklet tartalmazza.

3.12.7. A különböző tantárgyak vizsgái

A követelmények írásbeli, szóbeli, esetleg gyakorlati részből állnak.

Általános szabályként írásbeli és gyakorlati vizsgák ideje 60 perc, a szóbeli vizsgáké pedig 10 perc.

Vizsga fajtája	Írásbeli	Szóbeli	Írásbeli és szóbeli	Gyakorlati	Projekt feladat
Tantárgy	Matematika* Fizika* Kémia* Biológia* Földrajz*	Ének-zene Hittan Dráma és színház Társadalom- ismeret	Magyar nyelv és irodalom Történelem Élő idegen nyelvek Honvédelmi alapismeretek	Testnevelés Digitális kultúra*	Vizuális kultúra Mozgókép- kultúra és médiaismeret 11. évfolyamon választott természet- tudományos tárgy*

* csak akkor kell szóbeli vizsgát tenni, ha az írásbeli, a projektfeladat vagy gyakorlati vizsga nem éri el az elégséges szintet.

Azokból a tantárgyakból, ahol írásbeli és szóbeli vizsgarészből is áll a vizsga, az írásbeli-szóbeli 2/3 - 1/3 arányt kell alkalmazni az értékelésnél.

3.12.8. A vizsgák értékelése

Az adott tantárgy által előírt vizsgafajtán (írásbeli, szóbeli vagy mindkettő, gyakorlati ill. projekt feladat) elért százalékos eredmény alapján történik. A százalékos eredmény érdemjegyre váltása megegyezik témazáró dolgozatok osztályozásával.

0-33%	<i>elégtelen</i>
34-50%	<i>elégséges</i>
51-70	<i>közepes</i>
71-85%	<i>jó</i>
86-100%	<i>jeles</i>

3.13. Az ellenőrzés és értékelés formái, szempontjai és eljárásai, az önértékelés rendszere

3.13.1. A pedagógusok munkájának ellenőrzése

Az ellenőrzés eszközei és eljárásai:

- Belső ellenőrzés (pedagógiai és egyéb) – SZMSZ részletesen tartalmazza

A pedagógusok szakmai munkáját a munkaközösség-vezető, pedagógiai munkájukat az iskolavezetés ellenőrzi megbeszélés, óralátogatások és a dokumentum ellenőrzések révén.

- Külső ellenőrzés – tanfelügyelet
- Munkaterv szerint – az ütemtervben meghatározva

A pedagógiai ellenőrzés színterei:

- Tanórához és szabadidős tevékenységhez kapcsolódó:
 - óralátogatás különböző céllal (pályakezdő, új kolléga, önértékelés)
 - gondozás, aktivitásmérés
 - dokumentumok ellenőrzése
 - taneszköz, tankönyv kiválasztása és felhasználása
 - rendezvények, ünnepségek

- könyvtár, fakultáció, verseny, érettségi
- Intézményi önértékelés
Az intézményben megalakult az önértékelési munkacsoport. Az intézményi önértékelés rendszere külön dokumentumban kerül szabályozásra, amely a pedagógiai program mellékletét képezi. (2. számú melléklet)
- Egyéb területek
 - gyermekvédelem
 - továbbtanulás
 - ügyeleti rendszer
 - házirend
 - továbbképzésben való részvétel

3.13.2. A tanulók ellenőrzésének, értékelésének és minősítésének tartalma és formái

Az ellenőrzés célja és formái

Az ellenőrzést elsődleges feladatnak tekintjük és törekszünk arra, hogy általában előzze meg az értékelést. Segítségével folyamatosan szerzünk információkat, egyrészt az ismeretek elsajátításának mértékéről, másrészt a tanulói személyiség más megnyilvánulásairól (munkamorál, munkatempó, érdeklődés, tanulási módszerek).

A rendszeres tanári ellenőrzéssel párhuzamosan fontosnak tartjuk a tanulók **önellenőrző képességének** fejlesztését. Erre mind a tanítási órán, mind az otthoni munkában szükség van.

A tanulás-módszertani ismeretek oktatásával - többéves iskolai hagyományunkat folytatva - segíteni kívánjuk az önálló tanulást, a lényeglátást. Szempontokat adunk az önellenőrzéshez és az önértékeléshez.

Az értékelés célja, alapelvei

Az értékelés felelősségteljes pedagógiai munka. Fegyelmezett tervezést igényel. Célját akkor éri el, ha egyértelműen fogalmazzuk meg a követelményeket; azok minimumát-maximumát, mind a tanulók, mind a szülők számára.

Az értékelés során a tanuló, a tanulócsoport, az osztály **teljesítményét viszonyítjuk a tanári követelményekhez**. Tájékozódunk munkánk eredményességéről; tájékoztatjuk a tanulót, a szülőt a munka hatékonyságáról. A nevelők a tanulói teljesítmény értékelését egyrészt

az alapján mérik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul a helyi tantervben előírt követelményekhez, másrészt figyelembe veszik az egyéni haladást.

Akkor van jogunk mérni, ha a tananyagot érthető módon dolgozzuk fel; ha a tanuló világosan látja feladatait; tisztában van azzal, mit fogunk számon kérni; ha ösztönző pedagógiai magatartást tanúsítunk. A tanulói teljesítmények elemzéséből a magunk számára is következtetéseket kell levonni munkánk eredményességére vonatkozóan. Ezt az önvizsgálatot testületünk kiemelt feladatnak tekinti, mind iskolavezetési, mind munkaközösségi szinten.

A tananyag feldolgozásának van egy időbeli üteme, melyhez igazítanunk kell a rendszeres számonkérést. Odafigyelünk a lemaradókra, a hiányosságokat elfogadható szinten pótoltatjuk. Kiemelten segítjük tehetséges tanulóinkat (egyénre szabott feladatok, külön foglalkozás, versenyeztetés, pályázatok íratása, önképzőkörök).

Egyértelműen közölnünk kell az értékelés általunk alkalmazott módszereit. Ha munkánk ezen a téren is folyamatos, tervezett és rendszeres, akkor segítheti a tanulókkal és szüleikkel való kapcsolatunk hatékonyságát, a nevelői hatás pozitív érvényesülését.

Az értékelés a pedagógiai munka nehéz területe, nagyok az elvárások, hiszen hitelesnek, igazságosnak, következetesnek kell lennünk. Kiemelten fontos, hogy az értékelés feleljen meg az életkori sajátosságoknak, a tantárgy jellegének.

Az értékelés hangneme, stílusa modell értékű: formálja a tanuló magatartását, önértékelését, tanulási szokásait, a tanuláshoz való viszonyát. Elsősorban a személyiség fejlődését és fejlesztését, az önértékelés alakítását tartjuk fontosnak. Szeretnénk az önálló tanulásra való képességet és igényt gazdagítani.

Bemeneti mérés

A bejövő évfolyamokkal helyzetfeltáró célú, diagnosztikus felméréseket készítünk. A mérés minden esetben matematikából, történelemből, magyar nyelv és irodalomból, valamint az idegen nyelvekből történik szóban és írásban. Ez nagy segítséget ad a csoportbontásoknál is. Ha a munkaközösségek úgy határoznak, évfolyamszintű méréseket is szervezhetnek egyes, de elsősorban az érettségi tantárgyakból.

Értékelés formái

Az ellenőrzött tanulói teljesítményeket mindenkor értékeljük. Az értékelés szempontjait a tanulók előre megismerik. Az osztályzatok kialakításakor a megtanult anyagot, a kialakított

készséget, a tanultak felhasználását, alkalmazását, az önálló megfogalmazást, a stílust, írásbeli munkáknak a dolgozat küllemét is értékeljük a diák életkorának megfelelően.

Fontosnak tartjuk a támogató, fejlesztő értékelést, ami a tanulók tanulásának, egyéni fejlődésének interaktív értékelése: a tanulási igények meghatározása és a tanulási, tanítási módszerek fentiek alapján történő megválasztása. Hangsúlyozzuk, hogy ez a fajta értékelés nem minősítés és nem összefoglaló értékelés. Célja a fejlődés/tanulás megtervezése, támogatása, mely csak úgy valósulhat meg, hogy ha a tanulókat bevonjuk a tanulási célok meghatározásába.

Támogatni kell a diákokat, hogy megismerjék és megértsék a követelményeket, ezzel is segítve, hogy azok az ő céljaikká is váljanak. Egyúttal a diákokat ösztönözni kell az önértékelésre. Fontosak a rendszeres visszajelzések, amelyek ráirányítják a tanulók figyelmét a továbblépés lehetséges formáira. A diákokat meg kell erősíteni abban, hogy mindenki képes a fejlődésre.

Emellett természetesen a szummatív értékelést is használjuk. A dolgozatokat általánosan, a feleleteket egyénre szabottan szóban is minősítjük. A feleleteket, a kis- és nagydolgozatokat, esetenként az otthon készült munkákat (pl. kiselőadásokat) osztályozzuk. A házi feladatokat és a kisebb feleleteket szóban vagy pontozással is lehet értékelni.

A megírt dolgozatokat legkésőbb három héttel (15 munkanappal) a megírást követően kijavítva kiosztjuk. A hibákat jelöljük, a dolgozatokat pontozzuk, a pontokat osztályzatokra váltjuk. Indokolt esetben a tanár ettől eltérhet.

Alkalmanként szóban értékeljük az osztály vagy a csoport munkáját is (pl. csoportfoglalkozásos óra).

Ha a tanár pedagógiaileg hasznosnak tartja, az írásbeli dolgozatok értékelésbe bevonhatja a diákokat is.

A témazáró dolgozat idejét időben közölni kell a tanulókkal, de legalább egy héttel korábban. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható, előzetes időpont egyeztetés alapján.

Témazáró dolgozatnak számít az egyes témakörök vagy leckék lezárását követő írásbeli dolgozat. Ez általában egy-egy nagyobb ismerethalmazra támaszkodó számonkérés, amit minden esetben összefoglalás illetve dolgozatot előkészítő óra előz meg. Nem számít ilyen dolgozatnak az előző órai, illetve néhány órányi tananyag, valamint az adott témakörön belüli

egy tananyag számonkérése. Ez utóbbiak írásban és szóban is minden előzetes bejelentés nélkül számon kérhetők.

Minden tárgyból félévenként minimum a heti óraszámmal megegyező számú osztályzat, egy ill. két órás tantárgyak esetében minimum 3 jegy szükséges a félévi osztályzat kialakításához. A félévi, illetve év végi osztályozásnál a nagydolgozatok jegyei nagyobb súllyal szerepelnek. Az év végi osztályozáskor figyelembe vesszük a változás tendenciáját is. Amennyiben az előírt számú osztályzatot hiányzás miatt nem szerezte meg a tanuló, osztályozó vizsgára kötelezhető.

A tanári értékelés mellett fontos a tanulók önértékelése is, a csoportmunkával, projektmunkával szervezett tanulási folyamatokban a diákok szóban értékelik saját és társaik teljesítményét.

Az osztályok értékelését a szakmai munkaközösségek rendszeresen megbeszélik. A problémás eseteket tantestületi értekezletek elé viszik.

12. évfolyamon minden évben több tantárgyból élni kívánunk a „próbaérettségi” lehetőségével, az érettségi vizsgához hasonló lehetőségek és feltételek között kívánjuk megíratni, melynek értékelése hangsúlyosabb dolgozatjegynek számít.

A tanulók előmenetelének értékelését érdemjeggyel, illetve osztályzattal minősítjük. A számszerű értékelés hagyományos formáját alkalmazzuk: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A tanuló érdemjegyet kaphat:

- szóbeli feleletre
- írásbeli munkára (röpdolgozat, esszé, házi dolgozat, házi feladat, témazáró dolgozat)
- önálló kiselőadásra, prezentációra
- tanórai, tanórához kapcsolható munkára
- projekt feladatra, gyakorlati munkára
- szaktárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvételre
- egyéb, tanulmányaival összefüggő tevékenységre

Nem adunk tört jegyeket, illetve annak két érdemjegyként történő beírása nem megengedett.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításakor az év közben adott érdemjegyek nem egyenértékűek. A digitális napló az alábbi típusú érdemjegyeket tudja kezelni:

Jegy típusa	Szorzószáma
Tréning	0,2
Házi feladat Szorgalmi feladat Órai munka	0,5
Normál Dolgozat Felelet Tömegsport	1
Témazáró Gyógytestnevelés	2

Fontos, hogy a minősítés érthető, konkrét, egyénre szabott, fejlesztő értékelés legyen, bizonyítsa a pedagógus segítőkészségét. Emeljük ki a pozitívumokat, fogalmazzuk meg az előrelépés lehetőségeit, a hibák kiküszöbölésének módját.

A tanulók teljesítményeinek egységes értékelése érdekében a témazáró dolgozatok értékelésekor az elért pontszám érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük el:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33%	Elégtelen (1)
34-50%	Elégséges (2)
51-70%	Közepes (3)
71-85%	Jó (4)
86-100%	Jeles (5)

Egyéb írásbeli számonkérés esetén ettől el lehet térni, de az így kapott osztályzatok súlyozása maximum egy lehet.

A megoldáshoz részletesen elkészített pontozással az értékelés objektívebb, szelektáló mérést tesz lehetővé. Pedagógiai gyakorlatunkban ez az értékelési mód, előzetes

munkaközösségi tervezés alapján, jól bevált módszer. A pontozás módját részletesen ismertetjük a tanulókkal, a dolgozaton minden részpontot feltüntetünk, majd közöljük az osztályzatokra történő átváltás módját. Így azonos értékrend szerint minősíthetünk.

Biztosítjuk a tanulók és szülők számára is a megtekintést.

Az iskolai értékelési rendszer nyilvánosságának és szülőkkal, tanulókkal való ismertetésének módjai:

- az iskola honlapján
- első szülői értekezleten
- első tanítási órákon

A szóbeli feleleteket azonnal szóban értékeljük, a jegyeket beírjuk. Az írásbeli munkákra ráírjuk az osztályzatokat. Ha a tanár szükségesnek tartja, gyűjtheti a jegyeket és a segédjegyeket saját füzetébe, de minden osztályzatot kéthetente be kell vezetnie az elektronikus naplóba is. A kötelező érettségi tárgyak nagydolgozatait tanév végéig megőrizzük.

A szülőket a jegyekről az interneten keresztül elérhető elektronikus napló és digitális ellenőrző útján értesítjük.

A szülőkkal a gyerekek előmeneteléről a tanári fogadóórákon, a közös fogadónapokon, szükség esetén telefonon előre egyeztetett időpontban beszélgetünk.

A félévi és év végi jegyeket a tanár adja. Az osztályozó konferencián a tantestület a jegyeket megvitatja, a vitás eseteket eldönti. Az osztályzatokat félévkor a digitális naplóból nyomtatott értesítőbe, év végén bizonyítványba vezetjük be. A bizonyítvány okirat.

Házi feladatok szabályozása:

- A házi feladat (szóbeli, írásbeli) szükségszerű részét képezi a tanulási folyamatnak, hiszen a tanórán elsajátított tananyag rögzítését, elmélyítését szolgálja.
- A házi feladat mennyiségét és nehézségi fokát a szaktanár a tanuló életkori sajátosságainak, képességeinek és a tantervi követelmények figyelembevételével határozza meg.
- Házi feladatot a szaktanár óráról órára folyamatosan kijelöl.
- Külön házi feladatot hétfvégekre és szünetekre nem adunk, csak szorgalmi feladatokat, amelyek alkalmasak lehetnek a hiányosságok pótlására, vagy az ismeretek

megerősítésére. Nem számít külön házi feladatnak a hétvége, illetve a szünet előtti utolsó órán feladott „soros” házi feladat.

3.14. A magatartás és szorgalom értékelése

Magatartás

A magatartás minősítésének fokozatai:
példás (5)
jó (4)
változó (3)
rossz (2)

5 (példás)

- Iskolai és iskolán kívüli, templomi, csendesnapra valamint más spirituális alkalmakon való viselkedése példamutató. Az iskola keresztyén szellemiségét és hagyományait méltó módon képviseli. Magatartása megfelel a HÁZIREND követelményeinek, szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói figyelmeztetésben nem részesült.
- Képességeinek és körülményeinek figyelembevételével tanulmányi munkája jó.
- Kezdeményező, segítőkész.
- A felnőttekhez, tanáraihoz és társaihoz követésre méltóan tisztelettudó és udvarias.
- Önkéntesen többletfeladatot is vállal.
- Igazolatlan óra és elégtelen félévi, illetve év végi osztályzat esetén nem lehet példás a magatartás jegy.

4 (jó)

- Ha a rábízott feladatokat a követelményeknek megfelelően elvégzi, s ezzel segíti, támogatja az órai munkát.
- Az iskolai, iskolán kívüli és egyházi alkalmakon viselkedése megfelel a HÁZIREND követelményeinek.
- Magatartása tisztelettudó, udvarias.

3 (változó)

- Változó a magatartás több osztályfőnöki figyelmeztetés és intés esetében, amennyiben nincs(enek) mellette dicséret(ek).

- A rábízott feladatoknak csak ösztönzésre, akkor is csak részben tesz eleget.
- Iskolai és iskolán kívüli, egyházi eseményeken magatartása elfogadható, esetenként vét a HÁZIREND szabályai ellen.
- Nem lehet rá biztosan számítani.
- Igazgatói figyelmeztetése van.

2 (rossz)

- Tantestületi, igazgatói megrovás esetében.
- A HÁZIRENDET többször megsérti. Iskolai, iskolán kívüli, spirituális alkalmakon viselkedése erősen kifogásolható.
- Többszörös figyelmeztetés ellenére is zavarja a közösséget, hátráltatja munkáját.
- A rábízott feladatoknak részlegesen sem tesz eleget.

Szorgalom

A szorgalom minősítésének fokozatai:
példás (5)
jó (4)
változó (3)
hanyag (2)

5 (példás)

- A tanuló tanulmányi munkáját képességeihez és körülményeihez mérten példamutatóan elvégzi. Érdeklődésének megfelelően eredményesen képezi magát.
- Céltudatosan, ésszerűen szervezi munkáját. Tevékenységét a tudás megszerzésének igénye hatja át.
- Rendszeresen vállal a kötelező tanulmányi feladatokon túlmutató önkéntes feladatokat (pl. tanulmányi versenyek, pályázatok)
- Munkavégzése pontos, megbízható. Órai aktivitásával nagy segítséget nyújt a szaktanárnak.

4 (jó)

- Tanulmányi munkáját képességeihez és körülményeihez mérten jól végzi.
- Érdeklődésének megfelelően esetenként meg lehet bízni feladattal.
- Lelkiismeretesen készül, de az önkéntes vállalás nem jellemző rá.

3 (változó)

- Tanulmányi munkája elmarad képességei és lehetősége mögött. Nem tanul rendszeresen.
- Időnként figyel, dolgozik, de ez figyelmetlenséggel, pontatlansággal párosul.
- Önállóan. Külön fel kell hívni a figyelmét a teendőkre.
- Valamely tárgyból elégtelen félévi, illetve év végi osztályzatot szerző tanuló változónál (3) jobb szorgalmi minősítést nem kaphat.

2 (hanyag)

- Ha lustaság, nemtörődömség miatt bukik a tanuló, csak hanyag (2) lehet a szorgalma.
- Képességeihez és körülményeihez mérten nagyon keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében.
- Kötelességeit elmulasztja, munkájában megbízhatatlan a figyelmeztetések ellenére is.
- Tanulmányi munkáját érdektelenség, közömbösség jellemzi.

Dicséretek rendszere

Tevékenységek, megnyilvánulások:	szaktanári dicséret	oszt. fői dicséret	igazgatói dicséret	nevelő-testületi dicséret
aktív részvétel osztályrendezvény megszervezésében		X		
állandó felelősi feladatok pontos elvégzése		X		
osztályon belüli verseny, vetélkedő győztese		X		
iskolai rendezvény önálló megszervezése			X	
iskolai szintű megbízatás pontos teljesítése			X	
iskolai ünnepélyen való szereplés		X		
iskolai és iskolán kívüli tanulmányi versenyen, vetélkedőn, sportversenyen való egyéni, csoportos szereplés		X		
iskolai ünnepélyen való kimagaslóan szép egyéni szereplés			X	
iskolán kívüli sport-, kulturális rendezvényen való kiemelkedő egyéni vagy csoportos szereplés			X	
OKTV második fordulójába bejutás			X	
OKTV országos döntőjébe jutás				X
országos tanulmányi versenyeken való sikeres szereplés			X	X
gyülekezeti rendezvények megszervezésében való részvétel. önálló szervezőmunka		X	X	
művészeti csoportban végzett aktív tevékenység		X	X	

kimagasló szakköri munka	X			
tanítási órán kiemelkedő aktivitással való részvétel	X			
tanulmányi versenyekbe való aktív bekapcsolódás	X			
tanév végi kimagasló tanulmányi eredmény (kitűnő vagy egy 4 és min. 3 tantárgyi dicséret)				X
végzős tanulók ballagáskor a 4 év alatt végzett kimagasló munkáért				X

3.14.4. Büntetések rendszere

Tevékenységek, megnyilvánulások:	szaktanári figyelmez- tetés	oszt.fői figyelmez- tetés	oszt.fői intés	igazgatói figyelmez- tetés	igazgatói intés	nevelő- testületi figyelmez- tetés
szaktárgyi kötelezettségszegés	X					
tanítási óra zavarása fegyelmezetlen viselkedéssel	X					
trágár beszéd		X	X	X		
rendbontó magatartás		X	X	X		
súgás, puskázás	X					
tanóráról késés	X	X				
a megbízott feladat elvégzésének elmulasztása		X				
szándékos hazugság, mások megrágalmazása			X	X		
a tanár iránti tiszteletlen hangnem	X	X	X	X		
az iskola dolgozói iránti tiszteletlenség		X	X	X		
a köszönés illemszabályainak többszöri megszegése		X				
az alkalomnak nem megfelelő öltözék		X				
az iskola engedély nélküli elhagyása tanítási idő alatt			X	X	X	
dohányzás az iskola környékén vagy területén, iskolai rendezvényen		X	X	X	X	X
alkoholfogyasztás					X	X
véletlen rongálás		X	X	X		
szándékos rongálás				X	X	X
késés az iskolából 3 alkalommal		X				
késés az iskolából 6 alkalommal			X			

**VAJDA PÉTER EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAM**

késés az iskolából 10 alkalommal				X		
késés az iskolából 20 alkalommal						X
házi rend megsértése		X				
házi rend ismétlődő megsértése			X			
házi rend súlyos, vagy rendszeres megsértése				X	X	X

4. Helyi tanterv

4.1. Az oktatás tartalma – prioritások

Az intézmény nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó érettségi vizsgára és felsőoktatási tanulmányokra felkészítő képzést folytat. Az intézmény tantervében biztosítja a NAT-ra és a kerettantervre épülő tantárgyi követelmények elsajátítását, a kompetencia alapú oktatás megvalósítását.

A NAT alapvetése szerint:

„A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatási intézményben dolgozó pedagógus, valamint az intézményvezető. Ez a dokumentum az ő munkájukhoz ad iránymutatást, keretet.”

Kulcskompetenciák fejlesztése intézményünkben:

Célunk a kulcskompetenciák fejlesztése azért, hogy minden tanulónk gyorsan és hatékonyan tudjon alkalmazkodni a munkaadók és felsőoktatás gyorsan változó világához. Magyarországon a közoktatás színvonalának emelésében a tudományos infrastruktúra fejlesztésének, a tudásterjesztésnek és a tehetség felkarolásának kulcsszerepe van, jóllehet a természettudományos tantárgyak iránt érdeklődő tanulók száma az utóbbi időben jelentősen csökkent. Ezért szükséges erősíteni a tanulók ilyen irányú érdeklődését annak érdekében, hogy középtávon növekedjék a természettudományos képzéseket indító felsőoktatási intézményekbe sikeresen felvett tanulók létszáma.

Iskolánkban így nyert prioritást a 2014/15-ös tanévtől beinduló „Öveges program”, melynek nemcsak az a célja, hogy korszerű laborjával, új módszereivel és eszközeivel motiválja a diákokat, hanem kiterjedt programjával elérje az általános iskolásokat is, hogy minél korábban megszerettessék velük a természettudományos tárgyakat.

Az egyes kompetenciák fejlesztése nem egy-egy tantárgyhoz kötődik, hanem átszövi az egész oktatási, nevelési rendszerünket.

Természettudományos kompetencia:

A **természettudományos kompetencia** esetében elengedhetetlenek tartjuk a természeti világ alapelveinek, alapvető tudományos fogalmaknak és technológiai folyamatoknak az ismeretét és ezek segítségével a hétköznapi életben felmerülő problémák gyakorlatias megoldását. Segít abban, hogy megismerjük, megértsük természetes környezetünket és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazását jelenti. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását. A természettudományos és technikai kompetencia birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben. E kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és fenntarthatóságot. Ennek a kompetenciának fejlesztését támogatja 9-10. évfolyamon a természettudományos gyakorlatok bevezetése, és a természettudományos tárgyak választható rendszere 11. évfolyamon.

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi:

Fontosnak tartjuk az igényes **anyanyelvi kommunikáció** kialakítását, mind írásban mind szóban. A fejlesztés következtében tanulóink képesek lesznek kifejezni a valóságot és valóságértelmezésüket a nyelvhasználaton keresztül, mások valóság értelmezését megismerni, sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismeretet, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.

Ugyanezeket az elveket érvényesítjük az **idegen nyelvi kommunikáció** során is. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink olyan ismereteket szerezzenek, hogy az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális kereteken történő elsajátítására is képesek legyenek. Az idegen nyelv olyan képességekre, készségekre támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználóknak el kell sajátítani az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát. A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Az Erasmus programokat fontosnak tartjuk a magasabb szintű nyelvtudás elérése érdekében is. Tanulóink Európa különböző országait megismerhetik, így az idegen nyelv gyakorlása mellett az adott országok szokásait mindennapjaiba is betekintheznek. Ezért távlati célunk, hogy nemzetközi kapcsolatunkat tovább építsük olyan külföldi iskolákkal, ahol az angol mellett a tanult második idegen nyelvet (olasz, szlovák, német, orosz) is gyakorolhatnák. A partner kapcsolatok kiépítése után több külföldi iskolával valósítanánk meg közös projekteket, szakmai együttműködések különböző témákban (környezetvédelem, természettudományok, európai polgárság stb.) diákok bevonásával.

Matematikai gondolkodási kompetencia

A **matematika** tanítása során törekszünk arra, hogy diákjaink a mindennapokban, otthon és a munkahelyen előforduló problémákat képesek legyenek megoldani, értelmezni, ezekben a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességeket, készségeket és a matematikai modelleket alkalmazni. A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai fogalmak, jelölések, összefüggések készség szinten alkalmazható tudását. A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapi gyakorlatban, otthon és a munkahelyen. Feltételezi azt a pozitív hozzáállást, hogy a világ megismerhető, megérthető és leírható.

A tanulás kompetenciái

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy tanulóinkban kialakítsuk a hatékony és önálló tanulást, tanulóinkkal megismertetjük a különböző információszerzési lehetőségeket, tanulási módszereket, eszközöket, feldolgozási lehetőségeket. A **hatékony és önálló tanulás** arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tudására, tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza.

Digitális kompetenciák

A **digitális kompetencia** felöleli az IKT által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció, a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása, cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat: szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és kezelés, internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció, információ megosztás, együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a kutatás és művészetek terén. A tanulónak készségekkel kell rendelkeznie az információk kritikus alkalmazására, a valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetésére.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

Személyes és társas kapcsolati kompetencia a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul. A kompetencia magába foglalja az aktuális események, a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek, tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét. Ide tartozik az európai integráció, valamint európai sokféleség, és kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása. Az állampolgári kompetencia terén kialakítandó készségek: közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák iránti érdeklődés, valamint megoldásuk során tanúsított szolidaritás, helyi, nemzeti és európai szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzése, részvétel a döntéshozatalban (szavazás). A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség

tiszteletben tartását. A személyes szociális kompetencia teszi lehetővé, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, és alkalmazza őket. Társadalmi élet megkívánja, hogy a tanulóknak legyen normatudata, és tartsa be az általánosan elfogadott magatartási szabályokat. Tudja kezelni a stresszt, a frusztrációt, legyen fogékony a változásokra. Az emberi kapcsolatokban törekedjen a személyes előítéletek leküzdésére, és a kompromisszumra.

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia fejlesztése olyan ismeretek és képességek fejlesztését jelenti, amelyek birtokában a tanuló képes lesz megismerni környezetét, felismerni a kínáló lehetőségeket, rendelkezik kreativitással, újításra való törekvéssel, kockázatvállalási képességgel, ítélőképességgel. Egyéni terveket tud készíteni, szervezni tud saját céljai elérése érdekében.

Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság

Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság jelenti a nemzeti, az európai az egyetemes emberi kulturális örökség tudatosítását, a művészet szeretetét, a nyitottságot, a befogadó készséget a művészet iránt.

4.2. Az oktatás szerkezete - specialitások

Négyosztályos gimnáziumi képzés 9-12. évfolyam

A gimnáziumi képzésben résztvevők tanulmányaik befejezéseként érettségi vizsgát tehetnek közép-, vagy emelt szinten.

Iskolánk a közép- illetve emelt szintű érettségi vizsgára felkészítést a következő tantárgyakból teszi lehetővé:

Kötelező érettségi tantárgyak	Felkészítés szintje	
	Közép	Emelt
Magyar nyelv és irodalom	x	x
Történelem	x	x
Matematika	x	x

Idegen nyelvek	x	x
Kötelezően választott érettségi tantárgy lehet		
Biológia	x	x
Földrajz	x	x
Kémia	x	x
Fizika	x	x
Digitális kultúra	x	x
Testnevelés	x	x
Ének-zene	x	
Hittan	x	
Vizuális kultúra	x	
Mozgóképkultúra és média ismeret	x	
Allampolgári ismeretek	X	
Honvédelmi alapismeretek	X	

4.3. Órahálók

Órahálónk tükrözi iskolánk középtávú céljait. Tanításunk célja az evangélikus hagyományoknak megfelelő széleskörű műveltség kialakítása és az érettségire való felkészítés. Ezt tükrözi a magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelvi órák, a matematika, a történelem és a természettudományos tárgyak oktatási rendje is.

Az utolsó két évfolyamom plusz foglalkozásokon készítjük fel tanítványainkat a közép- és emelt szintű érettségire. Ezeken az évfolyamokon bővül a szabadon választott tantárgyak száma is, amely lehetővé teszi a specializálódást.

4.3.1. A 2020-2021-es tanévtől kifutó rendszerben alkalmazott órahálók (2022-2023-as tanévig) – 2023.09.01-től hatályon kívül

Választható tárgyak 9-10. osztályban:

Felzárkóztatás matematika, idegen nyelv, fizika, kémia tantárgyakból

Választható tárgyak 11-12. osztályban

Informatika, gépírás, emelt szintű érettségire felkészítés, idegen nyelv, dráma, testnevelés.

A minisztérium által kidolgozott és jóváhagyott kerettanterveket alkalmazzuk minden tantárgyból. A szabad órakeretből a tagozatokon megemelt óraszámú tantárgyak esetén nem alkalmazzuk az emelt óraszámú kerettantervet. A választható kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	B
Kémia	B
Biológia-egészségtan	B
Ének-zene	A

Négy évfolyamos gimnázium emelt nyelvi osztály

	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
I. idegen nyelv	4	4	4	4
Tagozatsáv (nyelv)	2	2	2	2
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Informatika	1	1		
Fizika	2	2	2	
Biológia/egészségtan		2	2	2
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Mozgókép kultúra és média	1			
Hittan	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat				1
Művészetek			2	2
<i>Informatika választható</i>			1	1
<i>Egyéb választható</i>			2	2
Összes óra	35	36	35	35
Hittan	1	1	1	1

Négy évfolyamos gimnázium emelt matematika-emelt biológia osztály

	9.		10.		11.		12.	
	mat	biol	mat	biol	mat	biol	mat	biol
Magyar nyelv és irodalom	4		4		4		4	
Történelem	2		2		3		3	
I. idegen nyelv	4		4		4		4	
II. idegen nyelv	3		3		3		3	
Matematika	3		3		3		4	
Informatika	1		1					
Fizika	2		2		2			
Biológia/Egészségtan			2		2		2	
Tagozatsáv (mat/biol)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kémia	2		2					
Földrajz	2		2					
Ének-zene	1		1					
Rajz és vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Mozgókép kultúra és média	1							
Művészetek					2		2	
Életvitel és gyakorlat							1	
Hittan	1		1		1		1	
<i>Informatika választható</i>					1		1	
<i>Egyéb választható</i>					2		2	
Összes óra	35	35	36	36	35	35	35	35
Hittan	1		1		1		1	

Négy évfolyamos gimnázium általános tantervű osztály

	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Történelem	2	2	3	3
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Informatika	1	1		
Fizika	2	2	2	
Biológia/egészségtan		2	2	2
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz és vizuális kultúra	1	1		
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Mozgókép kult. és média	1			
Hittan	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat				1
Művészetek			2	2
<i>Informatika választható</i>			1	1
<i>Egyéb választható</i>	2	2	4	4
Kötelező összesen	35	36	35	35
Hittan	1	1	1	1

Moduláris oktatás: az egyes modulok értékelése és minősítése, valamint beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe (kifutó évfolyamokon)

A tantervi modulok elhelyezése az egyes tantárgyakban

- **A tánc és dráma modul a testnevelés tantárgyban:**

- improvizáció
- maszkos játékok
- mozgásszínház
- drámajáték, szerepjáték

- táncok

- **A dráma modul önálló tantárgyként (általános tagozat esetén):**
 - improvizáció
 - maszkos játékok
 - mozgásszínház
 - drámajáték, szerepjáték
- **A mozgókép és médiaismeret modul önálló tantárgyként:**
 - a látvány mozgóképi megszervezésének alapjai
 - a montázs szerepe a mozgóképi szöveg megformálásában
 - a valóság és a mozgókép viszonya
- **Az ember és társadalomismeret modul a történelem tantárgyban:**
 - politikai ismeretek,
 - a nemzet,
 - a társadalom élete

A 9-12. évfolyamon szereplő modulok

- A **tánc és dráma** modul a 12. évfolyamon a testnevelés tantárgyban
- Az **ember és társadalomismeret** modul a 11-12. évfolyam történelemben,
- A **mozgókép és médiaismeret** a 9. évfolyamon önálló tantárgy
- A **művészetek** modul a 11-12. évfolyam önálló tantárgy.
- A **technika és életvitel** az osztályfőnöki órák anyagába épül be.

A modulok értékelése, beszámítása az évfolyam sikeres elvégzésébe

A más tantárgyakba integrált modulok nem osztályozottak. Az egyes modulok tantervi teljesítését az adott tantárgy érdemjegyébe számítjuk be.

Az önálló tantárgyként értékelt modulokat a többi tantárgy feltételei szerint osztályozzuk.

4.3.2. A 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben alkalmazott órahálók

Négy évfolyamos gimnázium osztály a NAT 2020 órahálója alapján

	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
matematika	3	3	3	3
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
1. idegennyelv	3	3	4	4
2. idegennyelv	3	3	3	3
fizika	2	3		
kémia	1	2		
biológia	3	2		
földrajz	2	1		
természettudomány			2	
ének-zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1		
művészetek			1	
mozgóképkultúra és médiismeret (vagy dráma és színház)				1
digitális kultúra (informatika)	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
kötött célú órakeret			4**	4*****
Kötelező óraszám:	32	32	32	29
szabadon tervezhető	2*	2*	4***	5*****

Iskolánkban a 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben alkalmazott óraháló

	9.	10.	11.	12.
magyar nyelv és irodalom	3	4	4	5****
matematika	3	3	4**	5****
történelem	2	2	3	3
állampolgári ismeretek				1
kémia	2	1	2	
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz	1	2		
1. idegennyelv	4*	4*	4	4
2. idegennyelv	3	3	4**	4****
ének-zene	1	1	1	
vizuális kultúra	1	1		
dráma és színház				
mozgóképkultúra és médiaismeret				1
digitális kultúra (informatika)	2	1	2	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
érettségi felkészítő-kötelező (1. sáv)			2**	
érettségi felkészítő- szabadon választott (2. sáv)			2***	4*****
Kötelező óraszám:	33	33	34	33
emelt (tagozat)	2	2	2	2
hittan	2*	2*	2***	2*****

* 9.-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret terhére 1-1 órával megnövekedett az első idegen nyelv óraszám. A másik szabadon választhatót nem használtuk fel, hogy a hittan órák miatt megnövekedett óraszámot ne növeljük tovább, illetve ennek terhére választható a Honvédelmi ismeretek heti egy órában a Honvéd Kadét programba bekapcsolódó tanulók számára.

** 11. évfolyamon a kötött célú órakeret óraszámát az előírásoknak megfelelően az érettségi felkészülésre fordítjuk az alábbiak szerint: 1-1 órával nő a matematika és a 2.

idegennyelv óraszám, valamint a tanuló által várhatóan választott 5. érettségi tárgy heti 2 órában kötelezően kerül oktatásra.

*** 11. évfolyamon a szabadon tervezhető 4 órából két órában választható egy további tantárgy emelt óraszámú oktatása. A másik 2 szabadon választható órát nem használtuk fel, hogy a hittan órák miatt megnövekedett óraszámot ne növeljük tovább.

**** 12. évfolyamon a kötött célú órakeret óraszámát az előírásoknak megfelelően az érettségi felkészülésre fordítjuk az alábbiak szerint: 2 órával nő a matematika és 1-1 órával a magyar nyelv és irodalom és a 2. idegennyelv óraszám.

***** 12. évfolyamon a szabadon tervezhető 5 órából négy órában választható két tantárgy emelt óraszámú oktatása. A további 1 szabadon választható órát nem használtuk fel, hogy a hittan órák miatt megnövekedett óraszámot ne növeljük tovább.

A fenti órahálóban az alapóraszámok a NAT előírásai szerint kerültek kialakításra. Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege az egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb két tanítási órával emelkedhet. Az emelt szintű oktatást a köznevelési törvény 7. §-a szerint szervezzük meg, tehát a következő tantárgyak esetében a kerettanterv szerinti magasabb követelményekkel történő tanítás teljesül:

- emelt nyelvi képzés
- emelt biológia képzés
- emelt matematika képzés

Azok a tanulók, akik nem általános tantervű képzésre jelentkeznek, azoknál a heti plusz 2 óra az adott tantárgynál jelenik meg. Emelt szintű nyelvi képzésnél az idegennyelv óraszámában. Ezen belül az intenzív nyelvi csoportban az angol nyelv az egyes évfolyamokon 6-6-3-3 órában, a második nyelvként tanult német nyelv pedig 3-3-6-6 órában. Az intenzív csoportba jelentkezéskor a tanulók vállalják a fenti óraszámok teljesítését.

4.3.3. Választható tárgyak, specialitások

Természettudományos gyakorlatok

Mivel intézményünk elkötelezett a természettudományos tárgyak oktatása iránt, 9. és 10. évfolyamon ezen tárgyak (fizika, kémia és biológia) keretében egy komplex

természettudományi gyakorlatokat szervezünk. Ennek keretében különösen nagy szerephez jut a mérlegelő gondolkodás, aktív tanulás, teamtanítás, a tanulói együttműködésen alapuló oktatási formák, pármunka és csoportmunka. A gyakorlatokat csoportbontásban valósítjuk meg, 9. évfolyamon a biológia, 10. évfolyamon a fizika tantárgy keretén belül. A párhuzamosan folyó foglalkozásokon 2-2 kolléga segíti a tanulók munkáját. A foglalkozások négyhetes ciklusokban követik egymást:

<i>A.csoport</i>	<i>B.csoport</i>
Fizika1 gyakorlat	Biológia gyakorlat
Biológia gyakorlat	Fizika1 gyakorlat
Fizika2 gyakorlat	Kémia gyakorlat
Kémia gyakorlat	Fizika2 gyakorlat

Ezáltal továbbra is jól kihasználható az iskolában működő Öveges laboratórium, amely megfelelő tanulási környezetet biztosít a multidiszciplináris oktatás számára.

Választható természettudomány

A NAT szerint a gimnáziumban a **11. évfolyamon** azoknak a tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámú vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy a jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő tantárgyat kell felvenniük, illetve a fenti elvek mentén oktatott természettudomány integrált, fizika, kémia, biológia, földrajz moduljai közül az egyiket legalább heti két óra időkeretben.

Iskolánkban ennek megvalósítása az alábbiak szerint történik:

Heti 3 órában választható kémia, fizika, biológia(A) és heti 2 órában földrajz(A) tantárgy azok számára, akik ezen tárgyakból érettségizni vagy továbbtanulni szándékoznak. Számukra 11. évfolyamon lehetővé vált az előrehozott érettségi vizsga letétele, amit 12. évfolyamon akár szintemelő vizsga letételével folytathatnak. Ezzel jelentősen javult az egyénre szabott tanulás, a differenciált, személyre szabott oktatás lehetősége.

Az érettségizni nem szándékozók természettudományos műveltségüket bővítő tantárgyként választhatnak a heti 2 órában biológia (B) valamint a földrajz (B) tantárgyak közül, amelyek jól illeszkednek lakóhelyünk igényeihez.

Digitális kultúra

Intézményünk egyik kiemelt területe az informatika oktatás. A 2020 szeptemberétől érvényben lévő NAT szerint 9. évfolyamon heti 2 órában tanítjuk a digitális kultúrát. Ezen belül 11. évfolyamon gépírást oktatunk, amellyel jelentősen növelhető a diákok munkavállalói, vállalkozói kompetenciája. Továbbá 12. évfolyamon a heti 2 órában szintén a szabadon tervezhető órakeret terhére két irányt kínálunk fel: programozói vagy alkalmazói ismeretek elmélyítésére, segítve ezzel a személyre szabott oktatást.

Honvédelmi alapismeretek

Intézményünk a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok honvédségi pályaorientációját. A honvéd kadétek számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megismerését és a fizikai állóképesség javítását. Ennek a célnak az elérése érdekében történik

- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból közép szintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;

A honvédelmi alapismeretek oktatásáért felelős pedagógus sikeres vizsgát tett a Honvédelmi Minisztérium szervezésében megvalósult, az előbbieken említett tantárgyhoz kapcsolódó 120 órás pedagógus továbbképzésen.

A honvédelmi alapismeretek tantárgy 9-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret terhére heti egy órában, 11-12. évfolyamon választható tárgyként heti 2 órában tanulható. Azon tanulók számára, akik a honvéd kadét programba bekapcsolódnak, a mindennapos testnevelés keretében a honvédelmi ismeretek tömegsport foglalkozást kell választani, amely során heti rendszerességgel, illetve tömbösített jelleggel a tantárgyhoz illeszkedő gyakorlati ismereteket szerezhetnek. A választott tantárgy tanulásának befejezésére minden tanév végén van lehetőség, ekkor a tanuló a programból való kilépéséről is dönthet, bármilyen kötelezettség nélkül. Amennyiben egy tanuló magasabb évfolyamban kíván csatlakozni a programhoz,

legkésőbb 11. évfolyamon teheti ezt meg, de ekkor az előző tanévek anyagából osztályozó vizsgát köteles tenni.

A tantárgy tanítása során iskolánk együttműködik a városban létesült Honvédelmi Sportközponttal, és kihasználja az általa nyújtott lehetőségeket.

Művészetek

11. évfolyamon kötelező heti 1 órában művészeti tantárgy tanulása, amelynek keretében a diákok ének-zene és vizuális kultúra, és dráma és színház tantárgyak közül választhatnak, amelyek kis csoportos oktatása keretében szerveződnek meg, így a kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság jobban előtérbe helyezhető. A foglalkozásokat osztályszinten szervezzük, minden osztályban azt a két tárgyat oktatva, amelyet a legtöbben választanak, vagy a személyi feltételek lehetővé tesznek. 12. évfolyamon heti 1 órában a mozgóképkultúra tantárgyat tanulnak a diákok. Akinek továbbtanulásához szükséges, tanórán kívüli foglalkozás keretében biztosítjuk a felkészülést ének-zene, vizuális kultúra vagy dráma tantárgyakból.

4.3.4. Az egyes tantárgyak tartalmi követelményei és a továbbhaladás feltételei

Az intézményben tanított valamennyi tantárgy célrendszerét, tartalmi követelményeit és a tananyag elsajátításának, a fejlesztési célok megvalósulásának kritériumait az **1. számú melléklet** tartalmazza.

4.4. A tankönyvek, tanulási segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

4.4.1. A kiválasztás elve

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (CD, hanglemez, videokazetta, e-tankönyv, internetes források, laboreszközök stb.)

4.4.2. A tankönyvekkel, jegyzetekkel, munkafüzetekkel, tanulási útmutatókkal kapcsolatos elvek

- Fedje az adott tárgyi ismeretanyag követelményének megfelelő tartalmát!
- Több éven át használható legyen!

- Tartalmában feleljen meg a helyi tanterveink elvárásainak!
- Feleljen meg a kompetencia alapú oktatás céljainak, módszereinek!
- Tanítható és tanulható legyen, alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, értve olvasható, megtanulható legyen!
- Technikai kivitele szempontjából tartós, alkalmas legyen több évfolyam kiszolgálására!

A digitális technológiával támogatott módszerek térnyerésével egyre több IKT eszköz használata történik a tanórákon, amely egyre több területen kiváltja a hagyományos eszközöket.

4.4.3. A szülő tájékoztatása

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév elején, szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközöket az előző tanév végén az intézmény szerzi be. Az ingyenesen biztosított taneszközök igény szerint kiegészíthetők, amennyiben a tanulócsoport szülői közössége ehhez hozzájárul és a költségeket vállalja.

4.4.4. Taneszköz beszerzése

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több digitális taneszközt szerezzen be. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

4.5. Választott tantárgyak, pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyválasztás jogát a tanuló szülőjével közösen gyakorolja.

4.5.1. Idegen nyelv

A 9. osztályos tanulók az iskola által felkínált lehetőségekből választanak idegen nyelvet. Ezt a választásukat a beiratkozáskor kapott nyomtatványon kell írásban leadniuk, hogy még lehetőség legyen ennek függvényében a tankönyvek megrendelésére.

I. idegen nyelv: angol

II. idegen nyelv: német, olasz, orosz, szlovák

A nyelvi csoportok a jelentkezők és az iskola rendelkezésére álló személyi feltételek függvényében indulnak be. Egy nyelvi csoport beindulásához szükséges minimális létszám 8 fő.

4.5.2. Hittan

Iskolánk egyházi fenntartásban működő középiskola, ezért minden tanuló számára kötelezően heti 2 hittan óra kerül megtartásra. A beiratkozó tanulók választhatnak a saját felekezetüknek megfelelően evangélikus, református vagy katolikus hittan közül.

4.5.3. Művészetek

11-12. évfolyamon kötelezően heti egy órában kell a tanulóknak 10. osztályosként áprilisban választani a tanulni kívánt művészeti tantárgyat, amely a következők közül kerülhet ki:

- 11. évfolyamon: vizuális kultúra ének-zene vagy dráma és színház
- 12. évfolyamon: mozgóképkultúra és médiaismeret

4.5.4. Emeltszintű érettségire felkészítő tárgyak és egyéb választható tárgyak

A pedagógiai programban felsorolt tantárgyak közül választhatnak a tanulók. A törvényben meghatározott óraszámokban kell, azon felül lehet ezek közül választani a tanulóknak, úgy, hogy a tanulók napi, illetve heti terhelésére vonatkozó előírások érvényesüljenek.

A jelentkezések, és az iskola személyi feltételeinek függvényében kerülnek beindításra a csoportok. Amennyiben kis létszámú jelentkező esetén az adott csoport nem indul, úgy egyéni tehetséggondozás keretében igyekszik az iskola a tanulókat az adott tárgyból felkészíteni.

A jelentkezéshez szükséges információkat, az előreláthatólag órát tartó pedagógusok nevét az iskola áprilisban ismerteti a szülőkkel és a tanulókkal. Ezt követően májusban kell leadni a jelentkezéseket. Az így megtörtént tantárgyválasztás egy tanévre kötelezi a tanulót. Ettől eltérni, csak különösen indokolt esetekben lehetséges, amelyre az igazgató adhat engedélyt.

A tanuló lezárt tanév után az igazgató engedélyével módosíthatja a választást. Az új tanulócsoportokhoz való csatlakozás előtt az igazgató különbözeti vizsga letételére kötelezheti a tanulót.

Pedagógusválasztás szabályai:

A választható tantárgyak meghirdetésekor jelezzük az adott tantárgyra várható pedagógus/pedagógusok nevét, így a tanulók ennek tudatában választhatnak.

A pedagógus kijelölés azonban az adott tanév tantárgyfelosztásának függvényében változhat.

4.6. Csoportok szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a digitális kultúra, és az idegen nyelv tantárgyakat, 11-12. évfolyamon a művészeti tárgyakat, 9-10. évfolyamon a természettudományos gyakorlatokat.

Iskolánkban kiemelt fontosságú a nyelvi képzés. A nyelvi csoportok kialakítása 9. évfolyamon szintfelmérés után történik. A nyelvi csoportok létszáma nyelvi tagozaton 8 – 15 fő között, egyéb nyelvi órákon 10 – 20 fő között kerül kialakításra. Felsőbb évfolyamokon az új csoportok kialakításának alapja az évvégi felmérők eredménye. A tanulók a besorolt csoportból írásban kérhetik másik csoportba való átlépésüket. Ezt az igazgató engedélyezheti, az érintett szaktanárokkal való egyeztetés után, a pedagógiai szempontok figyelembe vételével.

A választható tantárgyak esetén a csoport beindulásának feltétele 8 fő jelentkezése. Ettől kivételes esetben el lehet térni, amennyiben azt az érettségire, felvételre felkészítés eredményessége indokolja.

4.7. A mindennapos testnevelés

4.7.1. Mindennapos testnevelés megszervezése

Diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz, amelyből heti három órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk. A 4. és 5. testnevelés órát diákjaink számára az alábbi rendben biztosítjuk:

- a tanulók számára a délutáni időszakban biztosított heti 2-2 óra tömegsport foglalkozáson történő részvétellel
- a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával
- valamely művészeti alapiskolában, vagy művészeti csoportban hivatalosan igazolt tánctevékenységgel
- a kötelező testnevelési órákon felül külső szolgáltatónál szervezett heti 2-2 órás gyógytestnevelési foglalkozáson történő részvétellel azon tanulóink számára, akik – az iskola egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint – a rendes testnevelési órákon is

részt vehetnek. az iskolában működő röplabda diáksportkör keretében minimum heti 2 órában.

Ha annak ellenére, hogy a tanulót kiszűrték és a tanuló nem kívánja igénybe venni a gyógytestnevelés foglalkozást, akkor erről egy külön nyilatkozatban rendelkeznie kell, a szülőnek vagy nagykorú tanulónak. Ebben az esetben vagy igazolja, hogy máshol, más formában teljesíti az előírt gyógytestnevelést, vagy a tanulónak kötelezően választania kell az iskolai foglalkozások közül, hogy a számára kötelező mindennapi testnevelés előírt óraszámait törvény szerint teljesítse.

Tömegsport választásának szabályai

A tömegsport csoportok az előző tanév létszámadatai és a beiratkozáskor tett nyilatkozatok alapján kerülnek megszervezésre. A tervezett foglalkozásokat szeptember 1-én meghirdetjük és a tanulóknak szeptember 15-ig írásban nyilatkozniuk kell, hogy melyik tömegsport foglalkozást választják, vagy tanulmányi kötelezettségüknek igazolt sportolóként tesznek eleget. Szeptember 15. után a szakosztályok által kiállított igazolás bemutatásáig, illetve a gyógytestnevelés órák beindulásáig mindenkinek részt kell venni a délutáni foglalkozásokon. Hiányzását a délelőtti tanítási órákhoz hasonlóan igazolni köteles. A tömegsport foglalkozásokon végzett tevékenységet, aktivitást havi rendszerességgel értékelik, amely értékelés a testnevelés érdemjegybe kerül beszámításra.

4.7.2. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai teljesítményét egy alkalommal – tavasszal – mérjük a tanév során, melyről összesítő adatlap készül. A mérés előírt időpontja a tanév rendjében kerül meghatározásra. A NETFIT egy tudományos alapokra épülő, a tanulóknak rendszeres visszajelzést adó mérési módszer, amit a kollégák már végeznek. Így mind a tanulóink, mind az osztályt tanító testnevelő képet kap a tanulók fizikai állapotáról.

4.8. A középszintű érettségi vizsga

4.8.1. Felkészítés az érettségi vizsgára

A 11. és 12. évfolyamosok érettségire előkészítő foglalkozásokat választhatnak a nem kötelező tanórai órakeret terhére. Az előkészítő keretében oktatott tantárgyak tananyagát és követelményrendszerét a többször módosított 100/1997-es kormányrendelet 2. számú melléklet második része alapján határoztuk meg.

4.8.2. A középszintű érettségi vizsga témakörei, vizsgakövetelményei

Az érettségi vizsga általános és részletes vizsgakövetelményeit a 100/1997. (VI.13.) kormányrendelet és a 40/2002.(V.24.) OM rendelet tartalmazza. Ezen jogszabályok mind az Oktatási Hivatal honlapján, mind az iskolában nyomtatott formában megtalálhatók. Speciális, egyedi tantárgyat az iskola nem oktat. Iskolánk érettségire felkészítési kötelezettségeit, a vizsgakövetelményeit és témaköreit a mindenkor hatályos jogszabályok szerint végzi.

5. Legitimáció

Nyilatkozat

A Vajda Péter Evangélikus Gimnázium Pedagógiai Programját a módosításokkal az iskola nevelőtestülete elfogadja.

Szarvas, 2022. február 22.

Kitajkáné Szántai Mária
igazgató

Nyilatkozat

A Vajda Péter Evangélikus Gimnázium Pedagógiai Programját a módosításokkal az iskola szülői szervezete elfogadja.

Szarvas, 2023. február 22.

Csipainé Kituljak Rita
Szülői Munkaközösség elnöke

Nyilatkozat*

A Vajda Péter Evangélikus Gimnázium Pedagógiai Programját a módosításokkal az iskola Diákönkormányzata elfogadja.

Szarvas, 2023. február 21.

Antal Dóra
DÖK elnöke

Nyilatkozat

A Vajda Péter Evangélikus Gimnázium Pedagógiai Programját a módosításokkal az Igazgatótanács támogatta.

Szarvas, 2023. február 25.

Lázár Zsolt
az Igazgatótanács elnöke